

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena instytucjonalna)

**na Wydziale Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach
dokonanej w dniach 12-14 listopada 2015 r.**

przez Zespół Oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej (PKA) w składzie:

przewodniczący: prof. dr hab. Krzysztof Pulikowski, członek PKA

członkowie:

- 1.** prof. dr hab. Stanisław Kondracki - ekspert PKA ds. jakości kształcenia
- 2.** prof. dr hab. Krzysztof Fortuniak - ekspert PKA nr 1 - badania naukowe, polityka kadrowa, potencjał kadrowy, studia doktoranckie
- 3.** prof. dr hab. Bronisław Matyja - ekspert PKA nr 2 - baza dydaktyczna, współpraca z otoczeniem społecznym i gospodarczym
- 5.** prof. dr hab. Tadeusz Siwek – ekspert PKA ds. internacjonalizacji
- 6.** mgr Agnieszka Socha-Woźniak - ekspert PKA ds. wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia
- 7.** Piotr Piasecki - ekspert PKA wskazany przez pracodawców
- 8.** mgr Marcin Dokowicz – ekspert PKA ds. doktorantów
- 9.** Tomasz Kocoł – ekspert PKA ds. studenckich

INFORMACJA O WIZYTACJI I JEJ PRZEBIEGU

Ocena instytucjonalna przeprowadzona była na Wydziale Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach po raz pierwszy, z inicjatywy Komisji, w ramach harmonogramu prac przyjętego przez Prezydium PKA na rok akademicki 2014/2015.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą dotyczącą ocen instytucjonalnych dokonywanych przez Polską Komisję Akredytacyjną, a poprzedzona była pozytywną oceną jakości kształcenia dokonaną przez PKA na podstawie przepisów obowiązujących do 30 września 2011 roku, na kierunkach: „geografia”, „geofizyka” oraz „geologia”.

Raport Zespołu Oceniającego opracowano na podstawie przedłożonego przez Uczelnię Raportu Samooceny, jednak przede wszystkim w oparciu o dokumentację przedstawioną w toku wizytacji, ocenę zaplecza naukowo-dydaktycznego, jak również spotkania i rozmowy

przeprowadzone z Władzami Uczelni i Wydziału, nauczycielami akademickimi, pracownikami administracyjnymi, pracodawcami, doktorantami oraz studentami.

należy podać informację, czy jest to pierwsza czy kolejna ocena, oraz wskazać jej przesłanki: własna inicjatywa PKA, wniosek Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, wniosek uczelni. Jeżeli bieżąca ocena jest kolejną oceną instytucjonalną należy podać informację o wynikach ostatniej oceny instytucjonalnej.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

OCENA SPEŁNIENIA KRYTERIÓW OCENY INSTYTUCJONALNEJ

Kryterium oceny	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1. Zgodność działania jednostki z misją i strategią rozwoju uczelni		X			
2. Funkcjonowanie i doskonalenie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia			X		
3. Efektywność polityki kadrowej realizowanej w jednostce		X			
4. Zapewnienie rozwoju bazy dydaktycznej i naukowej* zgodnie ze strategią rozwoju jednostki	X				
5. Współdziałanie z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, współpraca z krajowymi i zagranicznymi instytucjami akademickimi i naukowymi		X			
6. Funkcjonowanie systemu wsparcia studentów i doktorantów			X		
7. Jakość kształcenia na studiach doktoranckich		X			
8. Jakość kształcenia na studiach podyplomowych	Nie dotyczy Wydział nie prowadzi studiów podyplomowych				

* Określenia: obszar wiedzy, dziedzina nauki i dyscyplina naukowa, dorobek naukowy, osiągnięcia naukowe, tytuł i stopień naukowy oznaczają odpowiednio: obszar sztuki, dziedziny sztuki i dyscypliny artystyczne, dorobek artystyczny, osiągnięcia artystyczne oraz tytuł i stopień w zakresie sztuki.

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe informacje i syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli nr 1.

W odpowiedzi na raport z wizytacji Prorektor do spraw Kształcenia i Studentów UŚ przesłał uwagi i wyjaśnienia Władz Wydziału dotyczące Raportu z wizytacji. W przypadku dwóch kryteriów – 2 i 6 stanowią one podstawy do zmiany oceny.

Kryterium 2:

- 2.2.1. Powołano WZZJK Studiów Doktoranckich z udziałem pracowników, doktorantów, a w przyszłości również członków Społecznej Rady Konsultacyjnej (SRK). Zadaniem zespołu będzie analiza i ocenę programu studiów doktoranckich, a jej wyniki będą omawiane na Radzie Wydziału.
- 2.2.2. Zadeklarowano, że po powołaniu SRK jej przedstawiciele będą uczestniczyć w pracach zespołów ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia.
- 2.2.3. Szczegółowo wyjaśniono mechanizm monitorowania WSZZJK. Zasadniczym elementem automonitorowania jest ocena bezpośrednia SZZJK wykonywana na podstawie opinii z corocznych spotkań wszystkich pracowników Wydziału poświęconych jakości kształcenia. Konkretnie zalecenia do usprawnienia poszczególnych procedur są przyjmowane na najbliższym posiedzeniu Rady Wydziału. Ponadto KZZJK dokonują okresowych przeglądów zapisów dotyczących weryfikacji efektów kształcenia. Wyjaśniono, że ocena zasad rekrutacji jest prowadzona corocznie na szczeblu Wydziału i Uczelni. Zwrócono uwagę, że na Wydziale funkcjonuje Procedura gromadzenia, przetwarzania i analizowania informacji pozyskiwanych w wyniku stosowania narzędzi WSZJK” i obejmuje ona weryfikację efektów kształcenia.

Wyjaśnienia przedstawione do tych kryteriów **stanowią przesłankę do zmiany oceny tych kryteriów ze znacząco na w pełni, całego kryterium 2.2. ze znacząco na w pełni, a ostatecznie kryterium 2 ze znacząco na w pełni.**

Kryterium 6

6.2. Dokonano wyboru samorządu wydziałowego, i uzupełniono skład Rady Wydziału, pozwala to na pełny udział studentów w realizacji strategii Wydziału, w tym zapewnieniu jakości kształcenia. Informacja o podjętych działaniach świadczy o dużej trosce Władz Wydziału o udział studentów i doktorantów w organach decydujących o funkcjonowaniu Wydziału. Informacja o podjętych działaniach **stanowi przesłankę do zmiany oceny kryterium 6.2. ze znacząco na w pełni, a tym samym podniesienie oceny kryterium 6 ze znacząco na w pełni.**

Tabela nr 1

Kryterium	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
2. Funkcjonowanie i doskonalenie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia		X			
6. Funkcjonowanie systemu wsparcia studentów i doktorantów		X			

<p>1. Zgodność działania jednostki z misją i strategią rozwoju uczelni W PEŁNI</p> <p>Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 1</p> <p>Zaangażowanie interesariuszy zewnętrznych w proces formułowania strategii Wydziału ma głównie charakter nieformalny, jednak trwająca współpraca Wydziału z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego znalazła swoje odzwierciedlenie w kształcie strategii i priorytetach rozwoju Wydziału. Jednostka rozpoznaje swoją rolę i pozycję na rynku edukacyjnym oraz w otoczeniu społeczno-gospodarczym i wykorzystuje tę wiedzę do określenia w strategii rozwoju celów i wyznaczenia priorytetów. Założenia polityki jakości Wydziału uznać za słuszne. Wydział dokonuje okresowej oceny realizacji strategii, wskazane jest uzupełnienie strategii o mierniki jej realizacji, na wzór strategii Uczelni. Istnieje pełna zgodność profilu badawczego jednostki i kierunków prowadzonych studiów. Na wyróżnienie zasługuje przyznanie Wydziałowi statusu KNOW w ramach Centrum Badań Polarnych.</p>
<p>Zalecenia w odniesieniu do kryterium 1</p> <ul style="list-style-type: none"> - formalizacja współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, - uzupełnienie strategii o mierniki jej realizacji.
<p>1.1 Jednostka rozpoznaje swoją rolę i pozycję na rynku edukacyjnym oraz w otoczeniu społeczno-gospodarczym i wykorzystuje tę wiedzę do określenia w strategii rozwoju celów i wyznaczenia priorytetów.</p> <p>Dokument „Strategia rozwoju Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach na lata 2012 - 2020” został uchwalony przez Senat Uniwersytetu Śląskiego (UŚ) na posiedzeniu 24 stycznia 2012 r. Nakierowanie Strategii rozwoju UŚ na otoczenie społeczno-gospodarcze, potrzeby rynku pracy i zaangażowanie interesariuszy zewnętrznych odzwierciedlone zostało w Celu strategicznym 2 (Innowacyjne kształcenie i nowoczesna oferta dydaktyczna) poprzez cele operacyjne: CO2.1 Tworzenie możliwości uznawania kwalifikacji uzyskanych poza edukacją formalną; CO3.2 Tworzenie nowych programów zgodnych z oczekiwaniami rynku pracy, CO4.5 Rozbudowywanie zewnętrznego sposobu opiniowania kształcenia; w Celu strategicznym 3 (Aktywne współdziałanie uczelni z otoczeniem) poprzez cele operacyjne: CO3.1 Współpraca z gospodarką (Transfer wiedzy do gospodarki i komercjalizacja, Wspieranie przedsiębiorczości akademickiej), CO3.2 Współpraca Uczelni z pracodawcami, CO3.3 Wzmacnianie więzi z absolwentami UŚ, CO3.4 Zintensyfikowanie współpracy z administracją oraz samorządami lokalnymi i regionalnymi. W proces formułowania celu strategicznego 3 zaangażowani byli, między innymi przedstawiciele pracodawców. W dużej mierze wykorzystano wnioski ze spotkań nieformalnych lecz także przeprowadzonych w ramach umów zawartych między uczelnią a np. Regionalną Izbą Gospodarczą w Katowicach, Górnośląską Agencją Rozwoju Regionalnego S.A., Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej w Gliwicach, władzami samorządowymi miast, w których UŚ posiada swoje Wydziały.</p> <p>Strategia rozwoju Wydziału Nauk o Ziemi na lata 2013-2020, poprzez cel operacyjny 2 „Współpraca z otoczeniem”, wskazuje na budowanie oferty Wydziału na zapotrzebowanie otoczenia Jednostki, a zadania operacyjne takie jak: 2.2 - Monitorowanie oczekiwań otoczenia społeczno-gospodarczego wobec kadry naukowej i dydaktycznej Wydziału oraz jego absolwentów, 2.3 - Podejmowanie nowych form współpracy z administracją rządową i samorządami oraz z przedsiębiorstwami, których profil działalności bezpośrednio lub pośrednio związany jest z naukami o Ziemi, 2.4 - Współpraca Wydziału z pracodawcami w celu wspólnego wykorzystania potencjału naukowo-badawczego, 2.5 - Zaangażowanie w inicjatywy ważne dla regionu i kraju, wskazują spójność strategii Wydziału ze strategią Uczelni w obszarze działań intensyfikujących współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Wprawdzie w skład zespołu opracowującego cele strategiczne Wydziału nie weszli przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych jednak został uwzględniony ich głos doradczy wynikający z kontaktów nieformalnych. Licznie obecni, na spotkaniu z Zespołem Oceniającym, przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych, ponad 30 osób z 26 firm i instytucji, swoimi wypowiedziami potwierdzili zaangażowanie w proces formułowania jak i realizacji strategii Wydziału.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium 1.1: w pełni</p> <p><u>Uzasadnienie oceny:</u> Zaangażowanie interesariuszy zewnętrznych w proces formułowania strategii Wydziału miało głównie charakter nieformalny. Jednak trwająca współpraca Wydziału z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego znalazła swoje odzwierciedlenie w kształcie</p>

<p>strategii i priorytetach rozwoju Wydziału. Jednostka rozpoznaje swoją rolę i pozycję na rynku edukacyjnym oraz w otoczeniu społeczno-gospodarczym i wykorzystuje tę wiedzę do określenia w strategii rozwoju celów i wyznaczenia priorytetów.</p>
<p>1.2 Jednostka określiła i realizuje politykę jakości kształcenia, zgodną z misją i strategią rozwoju uczelni, sprzyjającą doskonaleniu procesu kształcenia na wszystkich kierunkach studiów, poziomach, profilach i formach realizowanego kształcenia. *</p>
<p>Wydział, oprócz strategii przyjął także politykę jakości kształcenia na Wydziale Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego. Opisana w załączniku do tej Uchwały polityka jakości jest zgodną z misją Uczelni opisaną w dokumencie z 20 maja 1997 roku pt. „Misja Uniwersytetu Śląskiego”, a także ze strategią rozwoju Uczelni opisaną w dokumencie pt. „Strategia rozwoju Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach na lata 2012–2020”. Cele nakreślone w polityce jakości kształcenia Wydział Nauk o Ziemi zamierza realizować poprzez stałe podnoszenie i rozwijanie na Wydziale szeroko rozumianej kultury jakości kształcenia, która wyraża się przez projakościowe postawy i działania członków społeczności akademickiej i relacje między nimi oraz poprzez wdrożenie i doskonalenie formalnego systemu zapewniania jakości kształcenia stanowiącego zestaw jasno określonych, spójnych struktur i procedur służących zapewnieniu jakości kształcenia.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium 1.2: w pełni</p> <p>Uzasadnienie oceny: Założenia polityki jakości Wydziału Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach można uznać za słuszne.</p>
<p>1.3 Jednostka monitoruje realizację strategii, mając na względzie efektywne wykorzystanie potencjału naukowego, dydaktycznego i materialnego w celu pomnażania osiągnięć w zakresie określonych celów strategicznych.</p>
<p>W czasie wizytacji Władze Wydziału przedstawiły dokument „Sprawozdanie z realizacji Strategii Rozwoju Wydziału Nauk o Ziemi UŚ w latach 2013-2015”. Ocenie poddano realizację wszystkich czterech celów strategicznych dotyczących: badań, kształcenia, współpracy z otoczeniem i zarządzania Wydziałem. Ze względu na to, że w strategii nie określono mierników jej realizacji powyższy dokument ma charakter opisowy. Mimo tego mankamentu, jest to wartościowy dokument, w którym dokonano prawidłowej oceny realizacji celów szczegółowych. W tej ocenie wskazano, że w trakcie realizacji jest ważny cel dotyczący współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, czyli powołanie Społecznej Rady Konsultacyjnej. W ocenie tej zdecydowanie najslabiej wypada III cel strategiczny dotyczący współpracy z otoczeniem.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium 1.3: w pełni</p> <p>Uzasadnienie oceny: Wydział dokonuje okresowej oceny realizacji strategii, przeprowadzona ocena stanowi wartościowy dokument, wskazane jest uzupełnienie strategii o mierniki jej realizacji, na wzór strategii Uczelni.</p>
<p>1.4 Jednostka prowadzi badania naukowe w dziedzinach nauki związanych z kierunkami studiów o profilu ogólnoakademickim oraz/lub w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych, w których prowadzone są studia doktoranckie, a także uwzględnia wyniki tych badań w procesie kształcenia na wszystkich realizowanych poziomach studiów. *</p>
<p>Wydział prowadzi studia o profilu ogólnoakademickim na kierunkach: geografia (I i II st.), geologia (I i II st.), geofizyka (I i II st.) oraz międzywydziałowe studia: ochrona środowiska. Studia doktoranckie prowadzone są w dziedzinie nauk o Ziemi, w dyscyplinach geologia i geografia oraz jako Interdyscyplinarne Studia Polarne. Przegląd kwalifikacji zawodowych pracowników Wydziału, tematyki prowadzonych projektów badawczych i publikacji naukowych pozwala stwierdzić, że badania naukowe prowadzone na Wydziale obejmują głównie dyscypliny: geologia i geografia oraz w nieco mniejszym zakresie, geofizyka. W latach 2013-2014 pracownicy Wydziału publikowali rocznie ok. 70-80 artykułów w czasopiśmie z JCR (lista A MNiSW) przy czym widoczny jest tu wyraźny wzrost w stosunku do lat poprzednich. W roku 2014 na Wydziale realizowano 3 projekty MNiSW, 5 projektów NCBiR oraz 27 projektów NCN, ponadto 5 projektów unijnych w ramach Funduszu Węgla i Stali UE, Funduszu Szwajcarskiego oraz 1 projekt strukturalny (program operacyjny UE). Potwierdzeniem wyjątkowych osiągnięć badawczych jest uzyskanie przez Wydział kategorii „A” oraz statusu Krajowego Naukowego Ośrodka Wiodącego (KNOW) w zakresie badań polarnych w ramach Centrum Badań Polarnych, które oprócz WNoZ tworzą: Instytut Geofizyki PAN w Warszawie oraz Instytut Oceanologii PAN w Sopocie. Wyniki badań są w naturalny sposób wykorzystywane w procesie kształcenia przez pracowników Wydziału poprzez uaktualnianie zagadnień omawianych na zajęciach ze studentami.</p>

<p>Ocena spełnienia kryterium 1.4: wyróżniająca</p> <p>Uzasadnienie oceny: Istnieje pełna zgodność profilu badawczego jednostki i kierunków prowadzonych studiów. Zarówno I, II jak i III stopnia. Na wyróżnienie zasługuje przyznanie Wydziałowi statusu KNOW w ramach Centrum Badań Polarnych.</p>
<p>2. Funkcjonowanie i doskonalenie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia</p> <p>ZNACZĄCO</p>
<p>Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 2</p> <p>Na Wydziale Nauk o Ziemi wdrożono wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia. Struktura Systemu, jaka wynika z przepisów wewnętrznych, jest przejrzysta i formalnie stwarza warunki do funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Nie jest to jednak jeszcze system w pełni kompleksowy. Niektóre jego procedury nie obejmują studiów III stopnia (np. procedury projektowania, zatwierdzania i okresowego przeglądu programów studiów). Nie ma też formalnych umocowań angażowania przedstawicieli rynku pracy do określania i oceny efektów kształcenia. Wydział nie wdrożył narzędzi monitorowania, oceny i doskonalenia procesu rekrutacji na studia. Mało efektywne jest monitorowanie losów absolwentów. Wydział nie bada też opinii studentów i doktorantów na temat zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej i nie prowadzi badań opinii studentów i doktorantów nt. dostępu do informacji. Niedoskonałe są też narzędzia monitorowania i doskonalenia wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia.</p>
<p>Zalecenia w odniesieniu do kryterium 2</p> <ul style="list-style-type: none"> - należy podjąć działania zmierzające do doskonalenia niektórych narzędzi wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, - system warto uzupełnić o narzędzia projektowania, zatwierdzania i okresowego przeglądu programów studiów doktoranckich oraz o formalne procedury angażowania przedstawicieli rynku pracy do określania i oceny efektów kształcenia - wskazana jest modyfikacja i uproszczenie procedury monitorowania losów absolwentów w aspekcie przydatności jej dla doskonalenia jakości kształcenia na wydziałach, - wypracowanie narzędzi badania opinii studentów i doktorantów o infrastrukturze dydaktycznej i naukowej oraz o dostępności informacji, - udoskonalenia wymagają narzędzia monitorowania i doskonalenia wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia.
<p>2.1. Jednostka posiada spójny system wewnętrznych regulacji, normujących funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia oraz jego doskonalenie, zgodny ze strategią jednostki, polityką jakości oraz powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, określających: *</p> <p>2.1.1 zakres działania oraz cele wewnętrznego systemu zapewniania jakości,</p> <p>2.1.2 przejrzystą strukturę organizacyjną oraz przydział odpowiedzialności i uprawnień, *</p> <p>2.1.3 udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w zapewnianiu jakości kształcenia,</p> <p>2.1.4 kluczowe procesy w obszarze kształcenia oraz procedury i narzędzia odnoszące się do monitorowania, oceny i doskonalenia jakości kształcenia, jak również systemu. *</p>
<p>2.1.1</p> <p>Zakres działania oraz cele Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia funkcjonującego na Wydziale Rada Wydziału wizytowanej Jednostki określiła zgodnie z Uchwałą Senatu normującą działanie WSZJK, a także zgodnie z misją i strategią rozwoju Uczelni. W zakresie podnoszenia jakości kształcenia zadania Wydziałowego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia dotyczą: opracowania i wdrożenia polityki systematycznego doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale, gromadzenia i analizowania informacji użytecznych dla działań na rzecz doskonalenia jakości kształcenia, w tym opracowania i przeprowadzania ankiet służących ocenie wybranych aspektów procesu kształcenia, analizy i doskonalenia programów kształcenia z uwzględnieniem wniosków z monitorowania kariery zawodowej absolwentów i opinii pracodawców w zakresie przygotowania absolwentów do pracy zawodowej, analizy i weryfikacji zakładanych efektów kształcenia na kierunkach prowadzonych przez Wydział, doskonalenia jakości kadry dydaktycznej, oceny procesu kształcenia w tym organizacji i warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych, badania opinii studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych na temat prowadzonych zajęć dydaktycznych i obsługi procesu kształcenia oraz badania opinii pracowników o warunkach kształcenia, monitorowanie i przegląd zasobów</p>

wspierających kształcenie oraz środków wsparcia dla studentów i doktorantów, publikowania i upowszechniania informacji na temat kształcenia, szczególnie informacji o działaniach projakościowych, moderowania dyskusji na temat jakości kształcenia oraz wspierania i upowszechniania najlepszych rozwiązań, a także monitorowania skuteczności działania Systemu oraz stworzenia mechanizmów jego doskonalenia. Zadania realizowane przez WSZJK pokrywają zatem najważniejsze obszary wpływające na jakość kształcenia prowadzonego na Wydziale.

Cele jakościowe wyrażone zostały zarówno w aktach wewnętrznych wprowadzających WSZJK, jak i w strategii Wydziału na lata 2013-2020 zawierającej trzy podstawowe cele strategiczne: silne zespoły badawcze i badania naukowe na światowym poziomie, rzetelne kształcenie i innowacyjna oferta dydaktyczna oraz aktywne relacje z otoczeniem w ramach otwartego uniwersytetu. W obszarach uwzględniono cele strategiczne i cele operacyjne, które są zgodne z misją Wydziału i Uczelni. Na Wydziale podjęto również Uchwałę w sprawie *Polityki zapewniającej jakość kształcenia*, w której głównym celem działalności edukacyjnej obrano wykształcenie absolwentów na najwyższym poziomie, a cel ten realizowany jest poprzez stałe podnoszenie i rozwój w jednostce kultury jakości kształcenia wyrażanej poprzez projakościowe postawy, działania i relacje członków społeczności akademickiej, a także wdrożenie i doskonalenie formalnego systemu stanowiącego zbiór jasno określonych, spójnych struktur i procedur służących zapewnieniu jakości kształcenia.

Polityka jakości na Wydziale realizowana jest w zakresie prowadzenia badań naukowych, zwiększenia liczby osiągnięć naukowych i podnoszenia jakości kształcenia; obejmuje swym zasięgiem zarówno proces kształcenia studentów i doktorantów. Jest zbieżna z misją i strategią oraz nawiązuje do polityki zapewniania wysokiej jakości nauki i kształcenia realizowanych na Wydziale i w Uczelni.

W prace nad formułowaniem dokumentów strategicznych nie zostali wprowadzeni formalnie włączeni przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego jednak ich głos doradczy w wynikający ze stałych kontaktów nieformalnych został uwzględniony.

Ocena spełnienia kryterium 2.1.1: w pełni

Uzasadnienie oceny: Zakres i cele działania WSZJK zostały określone prawidłowo, prace nad formułowaniem dokumentów strategicznych nie zostały formalnie włączeni przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego, jednak ich głos doradczy w wynikający ze stałych kontaktów nieformalnych został uwzględniony.

2.1.2

Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia (WSZJK) wprowadzony został w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach w 2007 r., a do podstawowych instrumentów zarządzania jakością kształcenia należały wówczas systematycznie prowadzone ewaluacje zajęć dydaktycznych oraz ocena planów i programów nauczania. Opracowywane w ich wyniku sprawozdania sporządzane przez Uczelniany Zespół Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia (sprawozdania z oceny własnej jednostek organizacyjnych Uniwersytetu Śląskiego oraz raport z ogólnouniwersyteckich badań ankietowych na temat warunków kształcenia w Uczelni) miały na celu formułowanie zaleceń, na podstawie których podejmowano konkretne działania naprawcze.

Obecnie System funkcjonuje w oparciu o Uchwałę Senatu nr 126 z dnia 24 kwietnia 2012 r., a nadzór nad nim sprawuje Rektor (na poziomie uczelnianym) oraz kierownicy jednostek organizacyjnych (na poziomie wydziałów). Za wdrożenie i funkcjonowanie WSZJK odpowiedzialny jest Pełnomocnik ds. Jakości Kształcenia (powoływany przez Rektora), zaś w jednostkach organizacyjnych – wydziałowi pełnomocnicy ds. jakości kształcenia (powoływani przez kierowników jednostek). Zgodnie z powyższą Uchwałą wewnętrzną, hierarchiczną strukturę zapewnienia jakości tworzą: Rektor, kierownicy jednostek organizacyjnych, pełnomocnicy ds. jakości kształcenia, Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia, Wydziałowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia oraz Kierunkowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia. Skład osobowy wymienionych ciał kolegialnych jest ustalany na okres kadencji Władz Uczelni.

Uczelnianemu Zespołowi ds. Jakości Kształcenia przewodniczy pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia, ponadto w skład powyższego gremium wchodzi: pełnomocnicy dziekanów lub kierowników jednostek organizacyjnych nie będących wydziałami, dwóch studentów wskazanych przez Uczelnianą Radę Samorządu Studenckiego oraz doktorant. Do kompetencji omawianego ciała należą m.in.: opracowanie procedur służących zapewnieniu i doskonaleniu jakości kształcenia, przedstawianie Rektorowi propozycji działań doskonalących proces kształcenia, ocena jakości kształcenia w Uczelni opracowana na podstawie analizy raportów z oceny własnej jednostek i raportów z

ogólnouniwersyteckich badań ankietowych, przedstawianie Senatowi corocznych sprawozdań z oceny jakości kształcenia w Uczelni.

Na Wydziale Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia zatwierdzono w 2012 r., a w wyniku weryfikacji zmieniony został w roku 2014. Do podmiotów mających wpływ na funkcjonowanie Wydziałowego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia należą: Rada Wydziału, Dziekan, Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia, kierunkowe zespoły zapewniania jakości kształcenia, a także Zespół ds. jakości Kształcenia dla Doktorantów, nauczyciele akademicy zaliczeni do minimum kadrowych kierunków prowadzonych na Wydziale; a ponadto kierownicy katedr, zakładów, studiów doktoranckich i studiów podyplomowych oraz pracownicy administracji Wydziału.

Za realizację polityki zapewniania jakości kształcenia oraz wskazań (w tym pokontrolnych) zewnętrznych podmiotów nadzorujących jakość kształcenia odpowiada Dziekan wizytowanej Jednostki, ponadto istotną rolę w strukturze Systemu pełni Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia, (WZJK), któremu przewodniczy wydziałowy Pełnomocnik ds. Jakości Kształcenia (będący jednocześnie członkiem Uczelnianego Zespołu Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia). WZJK podejmuje działania w celu organizacji i koordynacji całości działań na rzecz jakości kształcenia, w szczególności w zakresie opracowanie narzędzi i procedur służących doskonaleniu jakości kształcenia; czuwania nad poprawną realizacją procedur oraz organizacją działań zapewniających sprawne funkcjonowanie narzędzi WSZJK; współpracy z podmiotami wewnętrznymi i zewnętrznymi mającymi mogącymi mieć wpływ na poprawę jakości kształcenia na Wydziale; koordynacji i wsparcia organizacyjnego współpracy między podmiotami WSZJK; monitorowania jakości kształcenia na prowadzonych na Wydziale Nauk o Ziemi kierunkach, w szczególności wszystkich sposobów weryfikacji efektów kształcenia; wypracowania rozwiązań mających na celu zapewnienie i poprawę jakości kształcenia oraz przedstawia Dziekanowi propozycje działań podnoszących jakość kształcenia; sporządza co roku raporty z oceny własnej Jednostki w zakresie jakości kształcenia, a także przedstawia Radzie Wydziału coroczne relacje dotyczące jakości kształcenia i funkcjonowania systemu zapewniania jakości kształcenia w Jednostce. Podsumowaniem pracy zespołu jest przygotowywany po każdym roku akademickim i zatwierdzany przez Radę Wydziału Raport z oceny własnej Wydziału Nauk o Ziemi w zakresie jakości kształcenia. Powyższe raporty przekazywane są do Biura ds. Jakości Kształcenia Uniwersytetu Śląskiego (odpowiadającemu za obsługę Uczelnianego Zespołu ds. jakości Kształcenia), a na ich podstawie przygotowywany jest raport ogólnouczelniany.

Powołane przez Dziekana w celu realizacji zadań WSZJK dla każdego prowadzonego na Wydziale kierunku studiów kierunkowe zespoły zapewniania jakości kształcenia analizują i doskonalą program kształcenia z uwzględnieniem wniosków z monitorowania kariery zawodowej absolwentów (pod kątem ich zgodności z wymaganiami rynku pracy), analizują i weryfikują zakładane efekty kształcenia na danym kierunku w porozumieniu z zespołem nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego tego kierunku oraz analizują wyniki ankiet oceny zajęć dydaktycznych i kierują wynikające z niej wnioski do Władz Dziekańskich. Na podstawie wymienionych analiz Dziekan przedstawia na koniec roku akademickiego wydziałowemu Pełnomocnikowi ds. Jakości Kształcenia ocenę efektów kształcenia, stanowiącą podstawę doskonalenia programu kształcenia. Powyższy raport przedstawiany jest na posiedzeniu Rady Wydziału, a następnie wykorzystywany przez Pełnomocnika do sporządzenie corocznego raportu z oceny własnej wydziału w zakresie jakości kształcenia, który jest przedkładany UZZJK.

W strukturze Systemu funkcjonuje również Komisja Oceniająca zajmująca się okresową oceną nauczycieli akademickich i przedkładająca Senatowi Uczelni raport zbiorczy o przebiegu i wynikach okresowej oceny nauczycieli akademickich.

Ocena spełnienia kryterium 2.1.2: w pełni

Uzasadnienie oceny: Struktura WSZJK na poziomie Wydziału jest przejrzysta, stwarza warunki do efektywnego funkcjonowania Systemu oraz zapewnia odpowiedni podział kompetencji i odpowiedzialności w ramach wykonywanych zadań.

2.1.3

W skład ciał kolegialnych związanych z WSZJK Na Wydziale powoływani są przedstawiciele nauczycieli akademickich, studentów, doktorantów i administracji (studenci i doktoranci biorą również udział w posiedzeniach Rady Wydziału). Analiza składu Rady Wydziału pozwala zauważyć, iż obecnie

nie został spełniony obowiązek minimalnego udziału studentów i doktorantów na poziomie co najmniej 20% ogólnego składu rady podstawowej jednostki organizacyjnej Uczelni, określony w art. 67 ust. 4 ustawy Prawo o Szkolnictwie wyższym. Obecnie studenci i doktoranci mają **łącznie 14 przedstawicieli, a powinni mieć co najmniej 19, przy ogólnej liczbie członków Rady Wydziału wynoszącej 92 osoby**. Studentów brak jest również w kierunkowych zespołach ds. jakości kształcenia. Z informacji uzyskanych podczas wizytacji wynika, iż jest to stan przejściowy, który zmieni się w najbliższym czasie po wyłonieniu przedstawicieli studentów w wyborach do Samorządu Studenckiego. Zgodnie ze stosowanymi wytycznymi, skład ciał kolegialnych WSZJK wyłaniany jest na okres danej kadencji, a członków Wydziałowego, jak i Kierunkowych zespołów zapewniania jakości kształcenia powołuje Dziekan.

Udział interesariuszy zewnętrznych w procesie zapewnienia jakości kształcenia jest znaczący, nie ma jednak charakteru formalnego. W strukturach wydziałowego Systemu jakości obecnie nie znajdują się przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego, jednak w ciągu najbliższych trzech miesięcy powołana zostanie Społeczna Rada Konsultacyjna, w której skład wejdą przedstawiciele współpracujących z Wydziałem instytucji związanych z gospodarką, szkolnictwem i administracją.

Ocena spełnienia kryterium 2.1.3: w pełni

Uzasadnienie oceny: Udział studentów procesie jest realizowany głównie poprzez udział w składach ciał kolegialnych, natomiast udział interesariuszy zewnętrznych w procesie zapewnienia jakości kształcenia jest znaczący, nie ma jednak charakteru formalnego

2.1.4

Do istotnych procesów w obszarze kształcenia oraz procedur i narzędzi w zakresie monitorowania, oceny i doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale należą m.in.: ankietyzacja i jej analiza, w tym zajęć dydaktycznych, pracy dziekanatu i absolwentów, na podstawie której dokonywana jest analiza realizacji efektów kształcenia oraz ich przydatności na rynku pracy; analiza jakości prac dyplomowych i egzaminów dyplomowych, archiwizowanie i analizowanie dokumentów świadczących o osiągnięciu efektów kształcenia (np. protokoły z egzaminów czy prace etapowe – przechowywane przez okres 3 lat), hospitacje zajęć dydaktycznych, w tym hospitacje związane z weryfikacją efektów kształcenia, ocena efektów kształcenia, której podstawę stanowią informacje zawarte w *Karcie kierunku* (zawierającej aktualne, objęte WSZJK dane dla każdego prowadzonego na Wydziale kierunku), weryfikacja zasobów materialnych (w tym infrastruktury dydaktycznej), dobór kadry zaangażowanej w proces kształcenia (m.in. okresowa ocena nauczycieli akademickich, z której wnioski mają wpływ na poprawę jakości procesu kształcenia, kształtowanie racjonalnej polityki kadrowej, wielkość obciążenia obowiązkami dydaktycznymi, powierzanie stanowisk kierowniczych oraz możliwość rozwiązania stosunku pracy za wypowiedzeniem), współpraca z interesariuszami zewnętrznymi (w zakresie tworzenia i zmian w programach oraz efektach kształcenia, prac dyplomowych, odbywania praktyk zawodowych) oraz wewnętrznymi (w procesie doskonalenia kształcenia), weryfikacja planów studiów i programów kształcenia. WSZJK odnosi się do wszystkich etapów i aspektów procesu dydaktycznego na Wydziale, a w szczególności dotyczy: doskonalenia programu kształcenia z uwzględnieniem wniosków z monitorowania kariery zawodowej absolwentów; weryfikacji zakładanych efektów kształcenia; gromadzenia użytecznych informacji, formułowania praktycznych wniosków i pobudzania dyskusji na temat działań o charakterze projakościowym, a także monitorowania skuteczności stosowanych rozwiązań. Podmioty odpowiedzialne za zapewnienie i ocenę jakości kształcenia opracowują zgodnie harmonogramem i procedurami WSZJK sprawozdania oraz protokoły z realizacji efektów kształcenia, a także propozycje rozwiązań w zakresie doskonalenia jakości kształcenia.

Ocena spełnienia kryterium 2.1.4: w pełni

Uzasadnienie oceny: Stosowane procedury oraz narzędzia służące budowaniu wysokiej jakości kształcenia wspierają proces doskonalenia jakości kształcenia, który jest monitorowany i poddawany okresowej ocenie.

Ocena spełnienia kryterium 2.1 z uwzględnieniem kryteriów od 2.1.1 do 2.1.4: w pełni

Uzasadnienie oceny: Obowiązujące uczelniane i wydziałowe wewnętrzne akty normatywne określają prowadzoną politykę jakości, cele Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, skład i zadania poszczególnych organów, a także procedury ich działania. Struktura WSZJK jest przejrzysta, ma charakter hierarchiczny, a ustalony podział kompetencji pozwala na efektywne działanie Systemu. W

procesie budowania kultury jakości i zapewniania wysokiej jakości kształcenia udział biorą przedstawiciele wszystkich grup interesariuszy, w tym przedstawiciele pracodawców, ich udział jest jednak nieformalny. Stosowane procedury oraz narzędzia służące budowaniu wysokiej jakości kształcenia wspierają proces doskonalenia jakości kształcenia, który jest monitorowany i poddawany okresowej ocenie.

2.2 Wewnętrzne procedury zapewniania jakości kształcenia mają charakter kompleksowy, przeciwdziałają powstawaniu zjawisk patologicznych i umożliwiają monitorowanie, ocenę i doskonalenie jakości zidentyfikowanych procesów, w szczególności w zakresie:

2.2.1 projektowania, zatwierdzania, okresowego przeglądu programów oraz oceny realizacji zakładanych efektów kształcenia na studiach pierwszego stopnia, studiach drugiego stopnia, jednolitych studiach magisterskich, studiach trzeciego stopnia i studiach podyplomowych, *

2.2.2 udziału przedstawicieli rynku pracy, w tym pracodawców w określaniu i ocenie efektów kształcenia, *

2.2.3 rekrutacji kandydatów, oceny postępów studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych oraz wykorzystania wyników monitorowania losów absolwentów w celu oceny efektów kształcenia na rynku pracy, a także zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów,

2.2.4 kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia oraz realizowanej polityki kadrowej, *

2.2.5 zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej, a także środków wsparcia dla studentów i doktorantów,

2.2.6 zarządzania informacją dotyczącą procesu kształcenia, tj. sposobu gromadzenia, analizowania i wykorzystywania stosownych informacji w zapewnianiu jakości kształcenia,

2.2.7 publicznego dostępu do realizowanej polityki jakości kształcenia, aktualnych i obiektywnie przedstawionych informacji o programach studiów, zakładanych efektach kształcenia, organizacji i procedurach toku studiów.

Wydział ma procedury przeciwdziałania powstawaniu zjawisk patologicznych, które są częścią ogólnouczelnianej procedury zapobiegania zjawiskom patologicznym. Należą do nich między innymi: procedury przeciwpłagiato we, przeciwdziałające niewłaściwym zachowaniom w obszarze nauki, procedury przeciwdziałania zachowaniom nieetycznym oraz procedurę przyjmowania i rozpatrywania odwołań.

2.2.1.

Procedury wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia odnoszące się do projektowania, zatwierdzania i okresowego przeglądu programów studiów nie zostały dobrze przedstawione w Raporcie samooceny, chociaż analiza i doskonalenie programów kształcenia z uwzględnieniem wniosków z monitorowania kariery zawodowej absolwentów i opinii pracodawców w zakresie przygotowania absolwentów do pracy zawodowej, a także analiza i weryfikacja zakładanych efektów kształcenia na kierunkach prowadzonych przez Wydział należą do celów Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na Wydziale Nauk o Ziemi. Raport informuje tylko, że prowadzone są przeglądy programów oraz oceny realizacji zakładanych efektów kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia, wykonywane na bieżąco oraz jako odpowiedź na opinie zgłaszane przez studentów. W czasie wizytacji Wydział podał opis procedury tworzenia nowego kierunku studiów, wynikającej z zarządzenia nr 165 Rektora Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z dnia 16 grudnia 2013 r. Podano też przykłady zmian w programach studiów wdrożonych w następstwie prowadzonych przeglądów programów studiów oraz oceny realizacji zakładanych efektów kształcenia, co wskazuje na skuteczność stosowania procedur. WSZJK ma procedurę wprowadzania i uaktualniania danych w Karcie kierunku. Z opinii studentów wynika, że przedstawiciele studentów nie brali udziału w pracach związanych z opracowaniem programów kształcenia lub ich modyfikacją, a Wydział nie przedstawił opinii właściwego organu samorządu studenckiego odnośnie uchwalanych programów studiów. Przedstawiony w czasie wizytacji opis WSZJK nie przewiduje udziału studentów w przygotowywaniu oceny realizacji zakładanych efektów kształcenia. Oceniana jednostka dba o cykliczną weryfikację dotyczącą dokumentacji poszczególnych kursów, jednak przedstawiciele samorządu studenckiego także nie są włączeni w te prace. Wydział nie przedstawił procedur projektowania, zatwierdzania i okresowego przeglądu programów oraz oceny realizacji zakładanych efektów kształcenia na studiach doktoranckich. Programy studiów doktoranckich jak i efekty kształcenia zostały opracowane przez specjalnie do tego celu powołane zespoły. Doktoranci nie zostali włączeni w prace tych zespołów. Wydział nie prowadzi

okresowych przeglądów programów studiów doktoranckich, a zmiany w programach dokonywane są na wniosek kierownika studiów doktoranckich

Ocena kryterium 2.2.1.: znacząco

Uzasadnienie oceny: Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia Wydziału ma procedury projektowania, zatwierdzania, okresowego przeglądu programów oraz oceny realizacji zakładanych efektów kształcenia na studiach I i II stopnia. W następstwie stosowania procedur wprowadzane są zmiany w programach studiów prowadzonych na Wydziale. Wydział nie przedstawił jednak procedur projektowania, zatwierdzania i okresowego przeglądu programów oraz oceny realizacji zakładanych efektów kształcenia na studiach doktoranckich.

2.2.2

W Raporcie samooceny nie przedstawiono procedur wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia angażujących przedstawicieli rynku pracy, w tym pracodawców do określania i oceny efektów kształcenia. Głównymi organami WSZJK przyjętego Uchwałą nr 87/2012 Rady Wydziału z dnia 18 września 2012 r. i zaktualizowanego Uchwałą nr 28/2014 Rady Wydziału z dnia 14 stycznia 2014 r są Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia (WZZJK) oraz Kierunkowe Zespoły ds. Zapewniania Jakości Kształcenia (KZZJK) kierunków: geografia, geologia i geofizyka. Obecnie w składzie tych Zespołów nie ma przedstawicieli interesariuszy zewnętrznych. Z informacji uzyskanych w trakcie wizytacji wynika, że w czasie najbliższych miesięcy (do połowy lutego 2016) ma być powołana Społeczna Rada Konsultacyjna. W jej skład mają wejść przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego Wydziału. W czasie wizytacji Wydział poinformował, że istnieje procedura stosowana w odniesieniu do przedstawicieli otoczenia gospodarczego, z którym Wydział współpracuje, wdrażana w zakresie zmian programów kształcenia dla wykładów, ćwiczeń, laboratoriów oraz praktyk zawodowych, która jednak nie ma umocowań formalnych.

Ocena kryterium 2.2.2.: znacząco

Uzasadnienie oceny: Struktura decyzyjna wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia Wydziału obecnie nie zapewnia udziału interesariuszy zewnętrznych w określaniu i ocenie efektów kształcenia. Jednak mają oni pośredni i nieformalny wpływ na podejmowane decyzje między innymi poprzez relacje z władzami i pracownikami Wydziału oraz Koordynatorami Praktyk.

2.2.3

Ocena rekrutacji kandydatów. W Raporcie samooceny nie przedstawiono procedur wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia umożliwiających ocenę zasad rekrutacji. W czasie wizytacji poinformowano, że oceny wyników rekrutacji dokonuje kolegium dziekańskie i przekazuje informacje Radzie Wydziału. Przedstawiciele studentów mają możliwość wyrażenia opinii o zasadach rekrutacji na studia w czasie posiedzenia Senatu przyjmującego coroczną uchwałę rekrutacyjną. Władze Wydziału nie zasięgają jednak opinii studentów w sprawie zasad rekrutacji i kryteriów przyjęcia na studia. Nie przedstawiono też procedur badania zadowolenia przyjętych studentów ze sposobu przeprowadzenia postępowania rekrutacyjnego. Wydział nie wdrożył narzędzi monitorowania, oceny i doskonalenia procesu rekrutacji na studia doktoranckie. Doskonalenie tego procesu ma charakter nieformalny i jest oparte o spostrzeżenia komisji rekrutacyjnej.

Ocena osiągnięcia efektów kształcenia. W Raporcie samooceny, jak również w czasie wizytacji, nie przedstawiono procedur wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia dotyczących oceny osiągnięcia efektów kształcenia. W opisie WSZJK jest jednak wskazana hospitacja zajęć jako narzędzie weryfikacji efektów kształcenia. Opis WSZJK zawiera także sposób dokumentowania efektów kształcenia i ich weryfikacji. Wydział nie przyjął jednolitych, formalnych zasad oceniania studentów, pozostawiając to do decyzji prowadzących zajęcia, z uwzględnieniem uwarunkowań wynikających z Regulaminu Studiów. W ankiecie oceny zajęć dydaktycznych uwzględniono pytanie – na ile precyzyjnie prowadzący określił wymagania wobec studentów oraz warunki zaliczenia zajęć. Nie ma w niej natomiast pytań motywujących studentów do wyrażenia opinii o sposobach weryfikacji efektów kształcenia (np: adekwatność przyjętych metod weryfikacji do rodzaju zakładanych efektów kształcenia lub zgodność rzeczywistych zasad oceniania z tymi przedstawionymi przez nauczyciela akademickiego). Ocena postępów doktorantów jest weryfikowana poprzez kierowników studiów doktoranckich na podstawie sprawozdań składanych przez doktorantów raz w roku, uzyskanych przez doktorantów ocen z zrealizowanych zajęć oraz wyników hospitacji zajęć przez nich prowadzonych. Procedura ta ma jednak charakter nieformalny i nie została zatwierdzona przez Radę Wydziału. Zasady oceniania zajęć prowadzonych przez doktorantów są ich zdaniem adekwatne do realizowanych treści kształcenia oraz

przedmiotowych efektów kształcenia. Wydział nie prowadzi jednak monitoringu i oceny tych zasad.

Uznawanie efektów kształcenia zrealizowanych we wcześniejszych etapach kształcenia. W Raporcie samooceny poinformowano, że Wydział prowadzi przygotowania do wdrożenia zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów. Nie przedstawiono jednak procedur wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia dotyczących tego zagadnienia.

Wydział nie prowadzi samodzielnie **monitorowania losów absolwentów**. Jest to zadanie Biura Karier. Co roku prowadzona jest analiza informacji przekazywanych przez Biuro Karier. Badanie losów zawodowych absolwentów prowadzone jest z wykorzystaniem ankiety internetowej. Studenci nie brali dotąd udziału w pracach związanych z przygotowaniem tej ankiety i nie są włączani w prace nad jej ewaluacją. Wyniki badania są podsumowywane w postaci raportów, które zawierają w sobie dane liczbowe oraz wykresy, brakuje w nich natomiast części opisowej zawierającej wnioski i zalecenia dotyczące konieczności ewentualnych zmian w sposobie kształcenia. Każdy absolwent wypełnia jednakową ankietę, która nie jest dostosowana do kierunku studiów, co uniemożliwia pozyskanie informacji o sytuacji zawodowej absolwentów poszczególnych kierunków studiów. Studenci oraz kandydaci na studia są informowani o wynikach monitorowania losów zawodowych absolwentów, za pośrednictwem strony internetowej Biura Karier. Oceniana jednostka nie potrafiła wskazać sposobów wykorzystywania raportów Biura Karier, w szczególności nie wskazano czy wyniki monitorowania losów zawodowych absolwentów wpłynęły na modyfikację katalogu zakładanych efektów kształcenia. Monitorowanie losów zawodowych absolwentów w celu oceny efektów kształcenia na rynku pracy na poziomie Uczelni nie funkcjonuje w sposób pozwalający na wykorzystanie wyników w procesie doskonalenia programów kształcenia. Trwają prace nad zmianą kwestionariusza badawczego, który ma zawierać także oceny dotyczące efektów kształcenia.

Ocena kryterium 2.2.3.: znacząco

Uzasadnienie oceny: Nie przedstawiono formalnych procedur wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia umożliwiających ocenę zasad rekrutacji, a w zakresie uznawania efektów kształcenia zrealizowanych we wcześniejszych etapach kształcenia prowadzone są przygotowania do wdrożenia zasad. Mało efektywnie funkcjonuje monitorowanie losów absolwentów. Niewielki jest też udział doktorantów i studentów w ocenie osiągania efektów kształcenia. Niemniej jednak w czasie wizytacji Wydział przedstawił dokumentację z wyników oceny osiągania efektów kształcenia studentów.

2.2.4.

W Raporcie samooceny poinformowano, że na Wydziale obowiązują procedury zapewniania jakości kształcenia, które są częścią Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Nauczycieli akademickich obowiązuje coroczna ankietyzacja przeprowadzona na zasadach opisanych w zarządzeniu Rektora i przeprowadzona na ujednoliconym wzorze ankiety. Elementem Systemu wspomagającym ocenę nauczycieli akademickich jest procedura wprowadzania i uaktualniania danych w Karcie nauczyciela akademickiego. W myśl Procedury dane dotyczące działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej nauczyciela akademickiego zawarte w innych systemach informatycznych funkcjonujących na UŚ są automatycznie przenoszone z tych systemów bezpośrednio do Karty nauczyciela akademickiego. Procedura zakłada, że dane dotyczące oceny nauczyciela akademickiego, w tym wyniki ankiety oceny zajęć dydaktycznych, wyniki hospitacji zajęć, wyniki oceny okresowej wprowadzane są do Karty przez upoważnione przez dziekana służby administracyjne i uaktualniane co najmniej raz w roku. Poinformowano również, że Wydziałowy zespół ds. Jakości Kształcenia opracował wewnętrzną procedurę przebiegu procesu ankietyzacji. Studenci dokonują oceny kadry prowadzącej proces kształcenia wypełniając ankietę oceny zajęć dydaktycznych. Badanie ma charakter powszechny i kompleksowy. Ocena studencka stanowi istotny element okresowej oceny nauczycieli akademickich. Wydział cyklicznie opracowuje wyniki ankiet w postaci raportu zawierającego zbiorcze podsumowanie. Przedstawiciele samorządu studenckiego nie brali jednak udziału w procesie opracowania wyników ankiet, nie mieli możliwości zapoznania się z wynikami badania. Przedstawiciele studentów w Wydziałowym Zespole Zapewniania Jakości Kształcenia zostali natomiast włączeni w proces oceny i ewaluacji ankiety. W opinii studentów, formularz ankiety jest zbyt ogólny i nie odpowiada specyfice kursów prowadzonych w ocenianej jednostce. Studenci mają także możliwość dokonania oceny kadry wpierającej proces kształcenia w czasie badania ankietowego przeprowadzanego cyklicznie przez Biuro ds. Jakości Kształcenia. Badanie przeprowadzane jest za pośrednictwem systemu USOSWeb. Studenci wyrażają swoją opinię dotyczącą poziomu swojego zadowolenia z obsługi administracyjnej oraz z jakości pracy pracowników biblioteki i czytelnicy. Studenci obecni na spotkaniu z zespołem oceniającym

PKA, nie mieli jednak świadomości, że takie badanie jest przeprowadzane. Doktoranci mają możliwość oceny niektórych zajęć prowadzonych na studiach doktoranckich, za pośrednictwem ankiety w systemie USOSWeb. Procedurę oceny pracy nauczycieli akademickich przez doktorantów jak i wzór ankiety określa zarządzenie nr 85/2015 Rektora UŚ oraz wewnętrzna procedura opracowana przez Wydział. Treść ankiety jest zrozumiała dla doktorantów. Pozwala ona na rzetelną ocenę kadry prowadzącej zajęcia. Doktoranci nie mają natomiast możliwości oceny kadry wspierającej proces kształcenia. Wydział ma wiarygodny i rzetelny system hospitacji zajęć prowadzonych przez doktorantów. Doktoranci w trakcie spotkania z ZO zwrócili uwagę, że mają możliwość wglądu do protokołu z hospitacji a także, że jest im udzielana informacja nt. popełnianych błędów.

Ocena kryterium 2.2.4.: w pełni

Uzasadnienie oceny: Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia Wydziału Nauk o Ziemi ma rozbudowane narzędzia oceny kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia. Stosowane są ankiety oceniające nauczycieli na wszystkich poziomach i formach studiów, prowadzone są hospitacje zajęć dydaktycznych oraz okresowa ocena nauczycieli akademickich.

2.2.5

Z informacji przedstawionych w Raporcie samooceny oraz z obserwacji poczynionych w czasie wizytacji wynika, że Wydział dysponuje bardzo dobrą bazą materialną, umożliwiającą wykonywanie zadań dydaktycznych i naukowych. W opisie Wydziałowego systemu zapewnienia jakości kształcenia zawarto sformułowanie dotyczące oceny zasobów wspierających kształcenie oraz środków wsparcia dla studentów i doktorantów, w myśl którego ocena przeprowadzana jest przez WZZJK przed rozpoczęciem kolejnego roku akademickiego zgodnie z harmonogramem WSZJK. Ocena obejmuje wszelkie rodzaje opieki nad studentami, w tym opieki naukowej, dostępności nauczycieli akademickich na konsultacjach itp. Nie przedstawiono jednak procedur postępowania w zakresie oceny infrastruktury dydaktycznej i naukowej. W czasie wizytacji poinformowano, że na Wydziale nie tworzy się odrębnych dokumentów na potrzeby Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości, a efekty weryfikacji oraz uwagi WZZJK są uwzględniane w przygotowywanych dokumentach będących podstawą planowania i wydatkowania środków i że w zakresie infrastruktury dydaktycznej wykorzystuje się funkcjonujące w Uczelni uregulowania związane z corocznym opracowaniem Planu Rzeczowo-Finansowego Uniwersytetu Śląskiego. Z informacji pozyskanych od studentów Wydziału wynika, że studenci nie mają możliwości oceny zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz środków wsparcia. Wydział nie prowadzi badania ankietowego w tym zakresie. Studenci obecni na spotkaniu z zespołem oceniającym PKA nie brali udziału w spotkaniach z władzami Wydziału dotyczącymi tego zagadnienia. Przedstawiciele studentów w Wydziałowym Zespole Zapewniania Jakości Kształcenia, również nie podejmowali rozmów dotyczących zasobów materialnych oraz środków wsparcia. Wydział nie bada też opinii doktorantów na temat zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej, a także oferowanych im środków wsparcia. Doktoranci mają jednakże możliwość zgłaszania swoich uwag opiekunom naukowym oraz kierownikom katedr. Zdaniem doktorantów przyjęte rozwiązanie jest skuteczne.

Ocena kryterium 2.2.5.: znacząco

Uzasadnienie oceny: Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia Wydziału nie precyzuje formalnych narzędzi oceny zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej, jak również narzędzi zasięgania opinii studentów i doktorantów w tej kwestii.

2.2.6.

Wydziałowy System Zapewnienia Jakości Kształcenia obejmuje zbiór procedur o różnym stopniu wdrożenia, do których opracowano szereg formularzy i wzorów dokumentów. System nie zawiera jednak jednolitego mechanizmu gromadzenia, analizowania i wykorzystywania informacji w zapewnieniu jakości kształcenia. Działania podejmowane w celu gromadzenia i analizy danych nie mają jeszcze charakteru kompleksowego i w niektórych obszarach nie są jeszcze systematycznie prowadzone.

Ocena kryterium 2.2.6.: znacząco

Uzasadnienie oceny: System nie zawiera jednolitego mechanizmu gromadzenia, analizowania i wykorzystywania informacji w zapewnieniu jakości kształcenia

2.2.7

Studenci i doktoranci mają zapewniony dostęp do aktualnych informacji związanych z organizacją i procedurami toku studiów, informacji o programach kształcenia oraz zakładanych efektach kształcenia. Wszelkie informacje i aktualności publikowane są głównie na stronie internetowej Wydziału. Wydział

nie przedstawił jednak formalnych procedur zapisanych w WSZJK regulujących weryfikację dostępności i aktualności tych informacji dla studentów, doktorantów i innych interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Studenci poinformowali, że nie mają możliwości oceny publicznego dostępu do realizowanej polityki jakości kształcenia, aktualnych i obiektywnie przedstawionych informacji o programach studiów, zakładanych efektach kształcenia, organizacji i procedurach toku studiów. Wydział nie bada opinii studentów w tym zakresie. Polityka informacyjna jednostki oparta jest na przyjętych zwyczajach i nieformalnych kontaktach ze studentami. Rozwiązanie takie studenci uważają jednak za skuteczne i pozytywnie oceniają dostępność informacji na stronie internetowej i systemu USOSWeb. Wydział nie prowadzi też badań opinii doktorantów nt. dostępu do informacji o programach studiów, zakładanych efektach kształcenia, organizacji i procedurach toku studiów doktoranckich. Doktoranci mają natomiast możliwość zgłaszania swoich uwag kierownikom studiów doktoranckich oraz pracownikom dziekanatu. W trakcie spotkania z ZO doktoranci nie byli świadomi istnienia części dokumentów związanych z realizowanymi studiami doktoranckimi, jak np. zakładanych efektów kształcenia. Większość dokumentów dotyczących procesu kształcenia na studiach doktoranckich dostępna jest dla doktorantów na stronie internetowej Jednostki lub w systemie USOSWeb oraz w dziekanacie, czego są oni świadomi.

Ocena kryterium 2.2.7.: **znacząco**

Uzasadnienie oceny: Wydział nie przedstawił formalnych procedur zapisanych w WSZJK regulujących weryfikację dostępności i aktualności tych informacji dla studentów, doktorantów i innych interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Studenci nie mają możliwości oceny publicznego dostępu do realizowanej polityki jakości kształcenia, aktualnych i obiektywnie przedstawionych informacji o programach studiów, zakładanych efektach kształcenia, organizacji i procedurach toku studiów.

Ocena kryterium 2.2., z uwzględnieniem kryteriów od 2.2.1 do 2.2.7. **znacząco**

Uzasadnienie oceny: Wdrożony na Wydziale WSZJK nie jest systemem w pełni kompleksowym. Niektóre jego procedury nie obejmują studiów III stopnia (np. procedury projektowania, zatwierdzania i okresowego przeglądu programów studiów). Nie ma też formalnych umocowań angażowania przedstawicieli rynku pracy do określania i oceny efektów kształcenia. Wydział nie wdrożył narzędzi monitorowania, oceny i doskonalenia procesu rekrutacji na studia. Mało efektywne jest monitorowanie losów absolwentów. Wydział nie bada też opinii studentów i doktorantów na temat zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej i nie prowadzi badań opinii studentów i doktorantów nt. dostępu do informacji.

2.3 Jednostka monitoruje funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, dokonuje systematycznej oceny jego skuteczności, a wyniki wykorzystuje do doskonalenia polityki jakości i budowy kultury jakości kształcenia.

W Raporcie samooceny przedstawiono bardzo skromne informacje odnośnie narzędzi monitorowania funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Z przedstawionych informacji wynika, że Rada Wydziału przyjmuje "Raport oceny własnej jednostki w zakresie jakości kształcenia", a działanie Wydziałowego Systemu nadzoruje Dziekan. W opinii autorów Raportu samooceny ocena skuteczności działania systemu zapewnienia jakości kształcenia odbywa się na zebraniach Katedr oraz na rozszerzonych kolegiach dziekańskich, podlega także dyskusji podczas Rady Wydziału. Monitorowanie obszaru systemu zapewnienia jakości kształcenia jest przedmiotem omówienia i dyskusji podczas zebrań WZZJK, a wszelkie problemy są protokołowane.

Ocena kryterium 2.3: **znacząco**

Uzasadnienie oceny: Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia ma podstawowe procedury monitorowania funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia.

3. Efektywność polityki kadrowej realizowanej w jednostce W PEŁNI

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 3

Jednostka dysponuje dostosowanymi do prowadzonej działalności naukowo-dydaktycznej zasobami kadrowymi, które z nawiązką zabezpieczają potrzeby dydaktyczne Wydziału. Polityka kadrowa pozwala na harmonijny rozwój i sprzyja umiędzynarodowieniu kadry.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 3

brak

3.1 Jednostka dysponuje zasobami kadrowymi dostosowanymi do potrzeb wynikających z prowadzonej działalności dydaktycznej, naukowej lub badawczo-rozwojowej. *

Zgodnie z informacjami uzyskanymi w trakcie wizytacji, aktualny stan kadry Wydziału wynosi 144 nauczycieli akademickich w tym: 17 profesorów tytularnych (8 – geologia, 7 – geografia, 2 – geofizyka), 44 doktorów habilitowanych (25 – geologia, 19 – geografia), 74 doktorów (34 – geologia, 40 – geografia) i 9 magistrów (5 – geologia, 4 – geografia). Większość z pracowników reprezentuje dyscyplinę geografia bądź geologia, co jest zbieżne z profilem naukowo-badawczym Jednostki i w pełni odpowiada profilowi kształcenia ocenianego Wydziału. Stosunek liczby nauczycieli akademickich do liczby studentów w chwili obecnej jest na poziomie 1:7, co ze względu na dostępność kadry zapewnia studentom komfortowe warunki studiowania i świadczy o istnieniu dużych rezerw dydaktycznych.

2. Ocena spełnienia kryterium 3.1: w pełni

Uzasadnienie oceny: Profil naukowy kadry Wydziału jest w pełni zbieżny z działalnością badawczo-dydaktyczną Jednostki. Zarówno liczba jak i kwalifikacje pracowników zawiązką zapewniają realizację potrzeb dydaktycznych wynikających z prowadzonych kierunków studiów.

3.2 Jednostka prowadzi efektywną politykę kadrową umożliwiającą właściwe wykorzystanie potencjału pracowników naukowo-dydaktycznych, rozwój ich kwalifikacji i pozyskiwanie nowych pracowników oraz sprzyjającą umiędzynarodowieniu kadry naukowo-dydaktycznej.

Polityka kadrowa Wydziału prowadzona jest zgodnie z obowiązującymi przepisami. Pracownicy podlegają okresowej ocenie zgodnie z obowiązującymi przepisami. Ocenie podlega zarówno działalność naukowa, jak i dydaktyczna oraz organizacyjna. Przy ocenie pracowników uwzględniane są opinie studentów wyrażane w systematycznie przeprowadzanych ankietach, chociaż badaniom ankietowym nie są poddawane wszystkie przedmioty, a jedynie jeden, wybrany przez danego nauczyciela z zajęć przez niego prowadzonych. W opinii obecnych na spotkaniu z zespołem PKA pracowników przyjęte zasady oceny okresowej są obiektywne. Istotnym elementem polityki kadrowej są również zasady zatrudniania i awansowania pracowników. Stanowiska naukowe obsadzane są na drodze otwartych konkursów o jasno zdefiniowanych kryteriach. Ważnym elementem polityki kadrowej Wydziału są działania motywujące pracowników. Przykładem działań tego typu jest uzależnienie dodatku motywacyjnego od osiągniętych wyników w pracy naukowo-dydaktycznej. Pracownicy, którzy osiągają znaczące wyniki naukowe mogą także liczyć na fundusze projakościowe ze środków KNOW. Środki na badania rozdzielane są na drodze konkursów wewnętrznych uwzględniających aktywność naukową pracowników. Młodzi naukowcy mogą corocznie ubiegać się o wewnętrzne granty na realizację projektów badawczych. Innym mechanizmem motywującym są nagrody za pierwszą publikację w renomowanym czasopiśmie naukowym, czy za pozyskanie środków zewnętrznych na badania naukowe. Zdaniem obecnych na spotkaniu z zespołem PKA pracowników, polityka kadrowa Wydziału prowadzona jest prawidłowo i umożliwia ich rozwój. O prawidłowości rozwoju kadry naukowej świadczy też harmonijny rozwój kadry – w ostatnich latach tytuł naukowy uzyskało 9 pracowników, a stopień doktora habilitowanego 28 osób.

Obecnie na Wydziale zatrudnionych jest 3 pracowników zagranicznych: 2 Rosjan i 1 Tadżyk. Istnieje również możliwość przyjazdów zagranicznych naukowców na stanowisko profesora wizytującego. Pracownicy wyjeżdżają na staże naukowe związane z realizacją projektów badawczych, programów ERASMUS i CEEPUS. Jednakże najsilniej na umiędzynarodowienie Wydziału wpływa pozyskanie statusu KNOW w ramach Centrum Badań Polarnych. Centrum posiada Międzynarodową Radę Naukową składającą się z 6 wybitnych specjalistów z zakresu badań polarnych z USA, Norwegii, Hiszpanii, Wielkiej Brytanii i Niemiec, która nadzoruje Interdyscyplinarne Studia Polarne oraz specjalność na magisterskich studiach geograficznych – Eksploracja Obszarów Polarnych i Górskich. Dzięki środkom pozyskanym w ramach KNOW pracownicy, doktoranci i studenci mogą uczestniczyć w badaniach prowadzonych w różnych ośrodkach zagranicznych. Istotnym uzupełnieniem oferty dydaktycznej są też cykle otwartych wykładów prowadzonych przez zagranicznych specjalistów w ramach Centrum Badań Polarnych, CEEPUS i innych (13 wykładów w ciągu ostatnich 3 lat).

Ocena spełnienia kryterium 3.2: w pełni

Uzasadnienie oceny: Polityka kadrowa Wydziału pozwala na właściwe wykorzystanie potencjału naukowo-dydaktycznego pracowników. Wypracowano odpowiednie mechanizmy motywujące pracowników do rozwoju naukowo-dydaktycznego oraz stworzono warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kadry.

<p>4. Zapewnienie rozwoju bazy dydaktycznej i naukowej zgodnie ze strategią rozwoju jednostki WYRÓŻNIAJĄCA</p>
<p>Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 4</p> <p>Baza lokalowa będąca w dyspozycji Jednostki, a także wyposażenie w aparaturę dydaktyczną i badawczą zapewniają w pełni realizację zakładanych efektów kształcenia na studiach pierwszego, drugiego i trzeciego stopnia. Laboratoria Wydziału przeszły kapitalny remont i zostały wyposażone w nowoczesną aparaturę w tym: aparaturę, unikatową w skali subregionu (2 urządzenia), regionu (6 urządzeń) jak i kraju (5 urządzeń – detektor promieniowania gamma GX3020, detektor radonu RAD7, dozymetr promieniowania gamma Colibri TTC, przenośna szerokopasmowa sieć sejsmometryczna, stacja do detekcji i precyzyjnych pomiarów przyrostów drewna WinDendro). Wyposażenie laboratoriów w aparaturę naukową daje pełną możliwość realizowania badań naukowych na wysokim poziomie zarówno dla pracowników Jednostki, jak i studentów trzeciego stopnia.</p>
<p>Zalecenia w odniesieniu do kryterium 4</p> <p>brak</p>
<p>4.1 Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową dostosowaną do potrzeb wynikających z prowadzonej działalności dydaktycznej, zapewniającą osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach studiów, oraz działalności naukowej lub badawczo-rozwojowej. *</p> <p>Jednostka dysponuje własnym budynkiem z licznymi salami wykładowymi, ćwiczeniowymi, seminaryjnymi, laboratoryjnymi, pomieszczeniami dla nauczycieli akademickich i dla administracji. Sale dydaktyczne mają odpowiednie wyposażenie meblowe, charakteryzują się przestronnością i dobrą widocznością. Dziewięć laboratoriów wyposażonych jest w kompleksową, dobrej jakości nowoczesną aparaturę, unikatową w skali subregionu (2 urządzenia), regionu (6 urządzeń) jak i kraju (5 urządzeń – detektor promieniowania gamma GX3020, detektor radonu RAD7, dozymetr promieniowania gamma Colibri TTC, przenośna szerokopasmowa sieć sejsmometryczna, stacja do detekcji i precyzyjnych pomiarów przyrostów drewna WinDendro). Laboratoria te umożliwiają prowadzenie badań dla wszystkich specjalności Jednostki, a także dla biologii, farmacji i medycyny. Biblioteka Jednostki dysponuje literaturą w zakresie prowadzonych kierunków studiów oraz dostępem do czasopism naukowych i, co jest ważne w związku ze specyfiką Jednostki, działem map. Studenci i pracownicy korzystają także ze swobodnego dostępu do zbiorów nowoczesnej centralnej biblioteki Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. W Uczelni działa system informatyczno-biblioteczny umożliwiający łatwe znalezienie potrzebnej pozycji. Studenci podkreślili, że przeprowadzono dla nich szkolenie biblioteczne dlatego bardzo dobrze radzą sobie z obsługą systemu. Na uwagę zasługują przystosowanie biblioteki i czytelnicy do potrzeb niepełnosprawnych studentów. Biblioteka zaopatrzona jest w specjalistyczny sprzęt i oprogramowanie umożliwiające m.in.: powiększanie tekstu, czytanie stron internetowych przez program komputerowy.</p> <p>Doktoranci w trakcie spotkania z ZO pozytywnie ocenili dostępną infrastrukturę. Poinformowali, że Wydział stwarza im odpowiednie warunki do pracy naukowej oraz dydaktycznej, poprzez zapewnienie odpowiednio wyposażonych stanowisk pracy. Zwrócili uwagę, że w przypadku braku potrzebnej do badań aparatury jednostka umożliwi im realizację tych badań w innej jednostce. Na Wydziale jest wystarczająca liczba sal wykładowych, są one w stanie pomieścić wszystkich studentów. Sale wykładowe są odpowiednio wyposażone, w każdej znajduje się sprzęt audiowizualny, który wykorzystywany jest do prezentacji oraz dodatkowo, w większych salach wykładowych znajduje się nagłośnienie. Studenci ocenili stan techniczny budynku jako bardzo dobry i pozwalający w pełni na realizację procesu kształcenia.</p> <p>Oceniana jednostka zapewniła studentom dostęp do internetu bezprzewodowego w budynku Wydziału. Studenci w przerwach między zajęciami używając własnego sprzętu elektronicznego mogą korzystać z internetu. Ponadto Wydział udostępnił studentom dużą ilość stanowisk komputerowych, z których mogą korzystać w czasie obecności na Wydziale.</p> <p>Na pozytywną ocenę zasługuje także przystosowanie bazy dydaktycznej do potrzeb studentów niepełnosprawnych. W budynku uczelni znajduje się winda umożliwiająca studentom niepełnosprawnym dotarcie na każdy poziom. Student niepełnosprawny ma również możliwości swobodnego dostępu do gabinetu Dziekana jak również do poszczególnych sekretariatów. W Uczelni znajdują się toalety dostosowane do potrzeb studentów niepełnosprawnych.</p>

<p>Ocena spełnienia kryterium 4.1: wyróżniająca</p> <p><u>Uzasadnienie oceny:</u> Własna, skupiona w jednym kompleksie budynków, obszerna baza lokalowa, w bardzo dobrym stanie technicznym. Wyposażenie w nowoczesną, w tym również unikatową w skali kraju, aparaturę badawczą umożliwia realizację zakładanych efektów kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia, a także stwarza warunki do realizacji badań naukowych na odpowiednio wysokim poziomie, w tym do wykonywania odpowiednio zaawansowanych prac doktorskich.</p>
<p>4.2 Jednostka zapewnia realizację celów strategicznych w zakresie rozwoju bazy dydaktycznej i naukowej, uwzględniając potrzeby wynikające z prowadzonej działalności dydaktycznej, naukowej lub badawczo-rozwojowej oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.</p> <p>Jednostka prawidłowo dba o bazę dydaktyczną. Sale wykładowe, seminaryjne, laboratoria studenckie oraz pomieszczenia biblioteki utrzymane są w bardzo dobrym stanie. Liczba miejsc we wszystkich rodzajach pomieszczeń dydaktycznych jest całkowicie wystarczająca do prowadzenia zajęć na wszystkich kierunkach i rodzajach studiów przy aktualnej liczbie studentów. Zapewniony jest w pełni podstawowy sprzęt do prowadzenia zajęć dydaktycznych dla studentów pierwszego i drugiego stopnia zapewniający realizację wszystkich zakładanych efektów kształcenia.</p> <p>Dziesięć specjalistycznych laboratoriów, wyposażonych w nowoczesny sprzęt badawczy jest dostępnych dla badań dyplomantów, doktorantów i pracowników naukowych. Zasady dostępności są jasno określone i zawierają się między demonstracją sprzętu dla studentów wczesnych lat studiów, a osobistą obsługą sprzętu przez dyplomantów, doktorantów i pracowników naukowych. Jest również zapewniona odpowiednia obsługa skomplikowanego sprzętu przez wyspecjalizowanych pracowników technicznych. Laboratoria są udostępniane również kołom naukowym Jednostki.</p>
<p>Ocena spełnienia kryterium 4.2: w pełni</p> <p>3. <u>Uzasadnienie oceny:</u> Infrastruktura (baza lokalowa i laboratoryjna) jaką dysponuje Jednostka jest bardzo dobra. Wyposażenie w aparaturę badawczą umożliwia realizację zakładanych efektów kształcenia na studiach wszystkich stopni, jest także wystarczające, by zapewnić warunki do realizacji badań naukowych na odpowiednio wysokim poziomie. Dostępność bazy dydaktycznej i naukowej jest właściwie opisana i realizowana.</p>
<p>5. Współdziałanie z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, współpraca z krajowymi i zagranicznymi instytucjami akademickimi i naukowymi W PEŁNI</p>
<p>Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 5</p> <p>Jednostka aktywnie i szeroko współpracuje z ośrodkami akademickimi oraz instytucjami działającymi w jej otoczeniu społecznym i gospodarczym. Badania międzynarodowe występują na wydziale w podobnym wymiarze, jak w innych dobrych polskich uczelniach. Wydział jest przygotowany do przyjmowania studentów z zagranicy, jednak wymiar mobilności jest niewielki, jednak Centrum Studiów Polarnych jest znakomitym przykładem internacjonalizacji reprezentującym wysoki poziom. Jednostka dąży do umiędzynarodowienia procesu kształcenia. Działania te nie spełniają jednak oczekiwań studentów i doktorantów z powodu niezadowalającej jakości kształcenia w zakresie języków obcych oraz zbyt małej liczby przedmiotów prowadzonych w językach obcych.</p>
<p>Zalecenia w odniesieniu do kryterium 5</p> <ul style="list-style-type: none"> - upowszechnienie wśród doktorantów informacji nt. dostępnych programów wymiany krajowej i międzynarodowej, - nawiązanie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie realizowanych rozpraw doktorskich, - poprawa jakości kształcenia w zakresie języków obcych, zwiększenie w programie studiów przedmiotów prowadzonych w językach obcych, wprowadzenie do programu studiów doktoranckich lektoratu z języka angielskiego.
<p>5.1 Jednostka, realizując strategię rozwoju, współpracuje z krajowymi i zagranicznymi instytucjami akademickimi i naukowymi, a także z instytucjami działającymi w jej otoczeniu społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz uczestniczy w krajowej i międzynarodowej wymianie studentów, doktorantów i nauczycieli akademickich. *</p>
<p>Wydział współpracuje z krajowymi i zagranicznymi instytucjami akademickimi i naukowymi. Owocem tej współpracy jest utworzenie Centrum Studiów Polarnych. Władze wydziału motywują</p>

pracowników do aktywnego uczestniczenia w badaniach międzynarodowych. Wymiernym efektem tej współpracy są publikacje w czołowych zagranicznych czasopiśmie naukowych. Najbardziej wartościowym elementem współpracy międzynarodowej jest udział wybranych pracowników w badaniach polarnych.

Wydział współpracuje z firmami, organizacjami i instytucjami oraz jednostkami administracji rządowej i samorządowej. Zarysowane spektrum współpracy pozwala na szerokie rozeznanie potrzeb i specyfiki działania środowisk pracodawców oraz wymianę i łączenie doświadczeń teoretycznych z praktyką.

Doktoranci posiadają możliwość skorzystania z oferty wymiany w ramach programu MOST, ERASMUS+ oraz CEEPUS, jednakże **nie są w pełni świadomi, jaką ofertą** dysponuje Jednostka. Większość z nich w trakcie spotkania z ZO wyraziło chęć udziału w programie wymiany, głównie międzynarodowej w trakcie trwania studiów doktoranckich. Kilku doktorantów poinformowało o łączeniu studiów doktoranckich z pracą zawodową związaną z prowadzonymi badaniami naukowymi, jednakże nie był to skutek inicjatywy uczelni.

Oceniana jednostka jest zaangażowana w trzy programy wymian studenckich: Erasmus Plus, CEEPUS i MOST. Jednostka cyklicznie co roku wysyła na wymianę studencką od 7 do 8 studentów oraz przyjmuje od 6 do 7 studentów z zagranicy. Studenci mają zapewnioną kompleksową informację na temat możliwości wyjazdu za pośrednictwem strony internetowej Wydziału. Zainteresowanie studentów zagranicznymi wyjazdami jest jednak z roku na rok co raz mniejsze. Studenci obecni na spotkaniu z zespołem oceniającym PKA, potwierdzili, że znają przebieg procesu rekrutacyjnego i ocenili go jako przejrzysty i obiektywny. Studenci mają możliwość wyrażenia swojego zdania na temat jakości kształcenia na uczelniach zagranicznych oraz przedstawienia najważniejszych problemów, z którymi zetknęli się na wymianie. Ponadto należy zauważyć, że studenci z zagranicy mają możliwość oceny zajęć, w których brali udział w czasie swojego pobytu w Polsce.

2. Ocena spełnienia kryterium 5.1: **w pełni**

3. Uzasadnienie oceny: Jednostka aktywnie i szeroko współpracuje z ośrodkami akademickimi oraz instytucjami działającymi w jej otoczeniu społecznym i gospodarczym. Aktywne są też kontakty z jednostkami gospodarczymi polegającymi zarówno na współpracy naukowej jak i na zapewnieniu odbywania staży i praktyk zawodowych dla studentów Jednostki. Badania międzynarodowe występują na wydziale w podobnym wymiarze, jak w innych dobrych polskich uczelniach, ale w badaniach polarnych – choć prowadzonych tylko przez małą część pracowników, doktorantów i studentów – wydział osiąga poziom co najmniej europejski.

Silne relacje Wydziału z otoczeniem społeczno-gospodarczym potwierdza bardzo liczna reprezentacja przedstawicieli interesariuszy zewnętrznych na spotkaniu z Zespołem Oceniającym i wyrażone w ich wypowiedziach zaangażowanie. Jednostka współpracuje z krajowymi i zagranicznymi instytucjami akademickimi i naukowymi w zakresie realizowanych studiów doktoranckich. Wydział jest przygotowany do przyjmowania studentów z zagranicy. Studenci są świadomi korzyści jakie mogą uzyskać poprzez wyjazd na inną uczelnię zagraniczną, jednak co raz rzadziej z niej korzystają.

5.2 Jednostka dąży do umiędzynarodowienia procesu kształcenia, m.in. poprzez mobilność studentów, doktorantów i nauczycieli akademickich, realizację programów studiów w językach obcych, prowadzenie zajęć w językach obcych, ofertę kształcenia dla studentów zagranicznych, a także prowadzenie studiów wspólnie z zagranicznymi uczelniami lub instytucjami naukowymi.

Zagraniczna mobilność studentów, doktorantów i pracowników odbywa się w postaci realizacji umów dwustronnych, oraz w wymianie studentów i pracowników w ramach programu CEEPUS i ERASMUS plus. Wydziałowy koordynator tych programów publikuje możliwości wyjazdów zagranicznych oraz warunki przyjazdów cudzoziemców na wydział na stronach internetowych. Studenci, doktoranci i pracownicy mają więc pełną informację, pomimo tego w wymianie międzynarodowej wzięło w ostatnich 3 latach udział jednak niewielu z nich. Największy wkład w internacjonalizację wydziału wnosi Centrum Studiów Polarnych. Jednostka ta częściej niż inne zaprasza wykładowców zagranicznych.

Wydział podejmuje starania mające na celu internacjonalizację studiów doktoranckich w szczególności w ramach Interdyscyplinarnych Studiów Polarnych. Organizuje zajęcia prowadzone przez profesorów z zagranicy. Doktoranci jednak w trakcie spotkania z ZO wyrazili potrzebę poszerzenia oferty zajęć prowadzonych w języku angielskim. Zwrócili również uwagę na potrzebę wprowadzenia do programu studiów doktoranckich lektoratu z języka angielskiego uwzględniającego słownictwo specjalistyczne.

Doktoranci posiadają możliwość i aktywnie biorą udział w międzynarodowych konferencjach naukowych. Oceniana jednostka zabiega o przyjazd studentów z zagranicy i w tym celu wprowadza obcojęzyczne ścieżki dydaktyczne uruchamiane w razie potrzeby. Studenci mają możliwość wyboru wielkiej liczby kursów fakultatywnych prowadzonych w językach obcych. Podkreślić należy, że oferta lektoratów oferowanych przez jednostkę jest spójna z ofertą możliwości wyjazdów w ramach programu Erasmus+ i CEEPUS. Studenci jednak **negatywnie ocenili jakość kształcenia w zakresie języków obcych** w ocenianej jednostce. **Na studiach pierwszego stopnia nie mają oni możliwości wyboru poziomu na jakim chcą kształcić się językowo.** W czasie zajęć nie uczą się oni słownictwa specjalistycznego. Natomiast na studiach drugiego stopnia nie mogą wybrać, jakiego języka chcą się uczyć. W ocenie studentów **działania jednostki mające na celu umiędzynarodowienie procesu kształcenia jest dla nich niewystarczające.** Jednostka nie prowadzi wspólnych studiów z zagranicznymi uczelniami lub instytucjami naukowymi.

Ocena spełnienia kryterium 5.2: znacząco

Uzasadnienie oceny: Wymiar mobilności jest w skali ogólnej niewielki, podobnie jak w większości polskich uczelni, jednak Centrum Studiów Polarnych jest znakomitym przykładem internacjonalizacji reprezentującym wysoki poziom i w dodatku o stałym oddziaływaniu. Jednostka dąży do umiędzynarodowienia procesu kształcenia. Działania te nie spełniają jednak oczekiwań studentów i doktorantów z powodu niezadowalającej jakości kształcenia w zakresie języków obcych oraz zbyt małej liczby przedmiotów prowadzonych w językach obcych.

6. Funkcjonowanie systemu wsparcia studentów i doktorantów ZNACZĄCO

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 6

Oceniana jednostka zadbała aby system wsparcia uwzględniał również potrzeby niepełnosprawnych studentów. System wsparcia studentów jest istotnym elementem wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia w ocenianej jednostce. Studenci nie mają jednak możliwości oceny wsparcia np. poprzez wypełnianie ankiet. Oceniana jednostka na bieżąco reaguje na zgłaszane przez studentów problemy i rozwiązuje sytuacje konfliktowe, pomimo braku wprowadzenia formalnych procedur.

Wydział wspiera działalność organizacji studenckich w sposób adekwatny do ich potrzeb i zakresu działalności. Aktywni studenci mogą liczyć na otwartość ze strony władz Wydziału, przez co są oni w stanie rozwijać kompetencje społeczne i nabywać nowe. Na ocenę wyróżniającą zasługuje wsparcie ocenianej jednostki dla studenckiego ruchu naukowego. Wydział zapewnia doktorantom właściwe wsparcie naukowe, dydaktyczne oraz materialne. System rozpatrywania skarg i rozwiązywania sytuacji konfliktowych na studiach doktoranckich nie został sformalizowany, jednakże przyjęte rozwiązania są skuteczne i zgodne z przepisami prawa. Wydział wspiera działania organów samorządu doktorantów jedynie w zakresie organizacji konferencji naukowych, nie współpracuje z nimi w zakresie realizacji strategii Jednostki oraz nie włącza ich w większość procesów decyzyjnych. Zastrzeżenia ZO budzi sposób powoływania przedstawicieli doktorantów oraz uchwalania programu studiów doktoranckich niezgodny z obecnie obowiązującymi przepisami prawa.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 6

- opracowanie systemu rozpatrywania skarg oraz rozwiązywania sytuacji konfliktowych oraz nadanie mu formalnego charakteru,
- podjęcie działań mające na celu aktywizację WRSD, w szczególności w zakresie reprezentowania ogółu doktorantów,
- włączenie przedstawicieli doktorantów w procesy decyzyjne dotyczące studiów doktoranckich, w tym również jakości kształcenia i strategii jednostki oraz prace gremiów stałych i roboczych zajmujących się tą tematyką,
- dokonanie ewaluacji programów studiów doktoranckich, zakładanych efektów kształcenia i wydziałowych kryteriów stypendialnych włączając w ten proces WRSD,
- należy ustalić organ samorządu doktorantów odpowiedzialny za reprezentowanie doktorantów środowiskowych Interdyscyplinarnych Studiów Polarnych oraz włączyć przedstawicieli doktorantów ISP w procesy decyzyjne dotyczące tych studiów,
- zaangażowanie Władz Wydziału w motywację studentów do pracy w wydziałowym samorządzie studenckim.

6.1. Jednostka zapewnia studentom i doktorantom wsparcie w zakresie pomocy materialnej, w procesie uzyskiwania efektów kształcenia, oraz rozwoju aktywności naukowej, artystycznej lub sportowej: *

6.1.1 Zapewniana przez jednostkę opieka naukowa, dydaktyczna i materialna jest zorientowana na potrzeby studentów i doktorantów oraz uwzględnia potrzeby osób niepełnosprawnych, *

6.1.2 Jednostka wdrożyła skuteczny i przejrzysty system rozpatrywania skarg i rozwiązywania sytuacji konfliktowych.

6.1.1

Studenci obecni na spotkaniu z zespołem oceniającym PKA, potwierdzili, że są zawsze informowani na pierwszych zajęciach o zakresie wymagań egzaminacyjnych oraz o formie zaliczenia kursu. Ponadto wiedzę na temat kryterium zaliczenia mogą czerpać z sylabusów udostępnionych im przez Wydział, za pośrednictwem systemu USOSWeb. Studenci obecni na spotkaniu potwierdzili, że forma zaliczenia przedmiotów, jest zawsze prawidłowo dostosowana do prezentowanych treści, co należy ocenić pozytywnie. Organizacja zajęć została pozytywnie oceniona przez studentów. Rozkład zajęć przygotowywany i ogłaszany jest z wyprzedzeniem i później nie ulega zmianom. W dalszej kolejności, podkreślić należy prawidłową organizację sesji egzaminacyjnej. Studenci są informowani z odpowiednim wyprzedzeniem o terminach egzaminów oraz zaliczeń. Pozytywnie ocenili oni, także możliwość zaliczenia kursów w egzaminach przedterminowych.

Każdy z prowadzących zajęcia w ocenianej jednostce ma określone godziny swoich konsultacji dla studentów. Informacje te są publikowane i na bieżąco aktualizowane na stronie internetowej Wydziału, co ocenia się pozytywnie. Studenci potwierdzili, że zazwyczaj prowadzący zajęcia są obecni na swoich konsultacjach i chętnie udzielają wtedy odpowiedzi na wątpliwości studentów.

Studenci ocenianego Wydziału mają swobodny dostęp do Dziekana oraz Prodziekana ds. studenckich, zarówno w sprawach indywidualnych, jak i dotyczących ogółu studentów. Wymienione osoby mają wyznaczone dyżury, w których przyjmują studentów. Studenci, bardzo pozytywnie ocenili pracę jednostek administracji wydziału, w tym sekretariatu ds. studenckich. Studenci mają możliwość załatwienia niektórych spraw administracyjnych za pośrednictwem systemu informatycznego USOSWeb. Działanie systemu, który jest ciągle doskonalony zostało pozytywnie ocenione przez studentów. Poza sprawami administracyjnymi, studenci wykorzystują system do kontaktów z wykładowcami. Zgłosili oni jednak, że pomimo funkcjonalności systemu pozwalającej na wpisywanie ocen, nadal są oni zobowiązani do posiadania indeksów w formie papierowej i do zbierania wpisów.

System pomocy materialnej dla studentów reguluje w ocenianej jednostce jednolity dla całej Uczelni Regulamin przyznawania bezzwrotnej pomocy materialnej dla studentów z dnia 23 września 2015 r. Akt ten kompleksowo określa system przyznawania każdego rodzaju pomocy materialnej zagwarantowanej studentom przez ustawę Prawo o szkolnictwie wyższym. Studenci podkreślili, że świadczenia pomocy materialnej wypłacane są terminowo. Informacje na temat pomocy materialnej są publikowane na stronie internetowej Wydziału.

Kompetencje do przydzielania świadczeń zostały przekazane komisjom stypendialnym. Decyzje w ramach Komisji podejmowane są z poszanowaniem demokratycznych standardów. Z analizy przykładowych decyzji stypendialnych wynika, że spełniają one wszystkie wymagania formalne stawiane przez art. 107 Kodeksu postępowania administracyjnego, w tym szczegółowe uzasadnienie decyzji oraz pouczenie o możliwości wniesienia odwołania, co należy ocenić pozytywnie. Oceniana jednostka prawidłowo stosuje procedury związane z rozpatrywaniem odwołań oraz uchylaniem decyzji w trybie nadzoru.

Kryteria przyznawania stypendiów: socjalnych, specjalnych dla osób niepełnosprawnych oraz zapomóg są sprecyzowane w Regulaminie i nie stwarzają problemów interpretacyjnych. Podkreślić należy, że Uczelnia wprowadziła również jasne kryteria przyznawania stypendium rektora dla najlepszych studentów. W przypadku tego świadczenia, wnioski oceniane są metodą punktową tj. za wysoką średnią ocen i za każde uznane osiągnięcie naukowe, artystyczne lub wysoki wynik sportowy przyznawana jest określona liczba punktów. Regulamin zawiera wykaz uznawanych osiągnięć, co ocenia się pozytywnie.

Uczelniany samorząd studencki wyraził na piśmie swoją pozytywną opinię w przedmiocie przyjęcia Regulaminu Pomocy Materialnej. Uczelnia wypełniła tym samym wymóg wynikający z art. 186 ust. 1 ustawy prawo o szkolnictwie wyższym. Dokumentacja przedstawiona przez jednostkę, potwierdza, że podział dotacji na fundusz pomocy materialnej, ustalenie wysokości stawek stypendiów, jak również ustalenie wysokości miesięcznego dochodu przypadające na jednego członka rodziny studenta uprawniającego do otrzymania stypendium socjalnego, następuje w porozumieniu z właściwym

organem samorządu. Porozumienia poświadczone są zawsze pisemnym dokumentem sporządzonym przez samorząd studencki.

System pobierania opłat od studentów w wizytowanej jednostce określają zarządzenia Rektora w sprawie wysokości opłat za usługi edukacyjne w roku akademickim 2015/16. Oceniana jednostka nie pobiera od studentów dodatkowych opłat wykraczających poza katalog określony w ustawie.

Warunki studiowania na ocenianym Wydziale określa każdorazowo umowa o świadczenie usługi edukacyjnej na studiach stacjonarnych zawierana ze studentem. Umowa w sposób kompleksowy określa prawa i obowiązki studenta.

Ocenia jednostka, poza stypendium rektora dla najlepszych studentów, nie wdrożyła dodatkowych mechanizmów motywujących studentów do osiągania lepszych wyników w nauce. W szczególności nie wręcza studentom nagród lub stypendiów własnych.

Studenci mają zapewniony kompletny i aktualny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów tj. efekty kształcenia, sylabusy kursów, kryteria oceniania, program studiów, regulamin studiów, zasady przyznawania pomocy materialnej. Wszystkie ww. dokumenty zostały opublikowane na stronie internetowej Wydziału lub w systemie USOSWeb. Studenci obecni na spotkaniu z zespołem oceniającym PKA potwierdzili, że nie spotkali się nigdy z problemem braku możliwości znalezienia konkretnych informacji lub z sytuacją, aby opublikowane informacje były nieaktualne.

Studenci niepełnosprawni są w ocenianej jednostce obejmowani indywidualną opieką ze strony prowadzących zajęcia oraz władz Wydziału. Na poziomie uczelnianym została utworzona odrębna jednostka mająca na celu wsparcie studentów niepełnosprawnych Biuro ds. osób niepełnosprawnych, oraz został także powołany pełnomocnik rektora. Niepełnosprawni studenci ocenianego Wydziału mogą liczyć na indywidualną organizację studiów oraz dostosowanie formy egzaminu do swoich potrzeb. Ocenia jednostka dba aby większość pomocy dydaktycznych była odpowiednio przystosowana do potrzeb studentów niepełnosprawnych, co należy ocenić pozytywnie.

Wydział zapewnia doktorantom wsparcie i opiekę naukową adekwatną do ich potrzeb. Opieka naukowa jest realizowana w relacji mistrz-uczeń i została pozytywnie oceniona przez doktorantów. Posiadają możliwość wyboru oraz zmiany tematyki badawczej lub opiekuna naukowego. Na pozytywną ocenę zasługują możliwości finansowania badań realizowanych przez doktorantów. Mogą oni ubiegać się o środki finansowe z dotacji statutowej oraz dodatkowo z dotacji projakościowej dla Centrum Studiów Polanych (status KNOW). Doktoranci wysoko ocenili oferowane im wsparcie finansowe realizowanych przez nich badań.

Opieka dydaktyczna również zorientowana jest na potrzeby doktorantów. W szczególności pochwalili możliwość indywidualizacji programów studiów, w tym możliwość realizacji zajęć fakultatywnych poza macierzystą Uczelnią. Równie pozytywnie ocenili oferowane im wsparcie administracyjne.

System opieki materialnej jest zdaniem większości doktorantów transparentny i zorientowany na ich potrzeby. Stypendia i zapomogi wypłacane są w sposób prawidłowy i terminowy. Regulaminy i kryteria stypendialne są zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami prawa. Doktoranci posiadają możliwość zakwaterowania w domu studenckim i asystenckim Uczelni. Jednostka uwzględniła również potrzeby doktorantów z niepełnosprawnościami oferując im adekwatne do potrzeb wsparcie. Zastrzeżenie ZO budzą zgłoszone przez doktorantów uwagi do pracy Komisji ds. oceny kandydatów do stypendiów doktoranckich i zwiększenia stypendiów z dotacji projakościowej. Zgodnie z uzyskanymi od doktorantów informacjami Komisja nie uwzględniła niektórych ich osiągnięć, co w ich odczuciu jest niezgodne z przyjętymi kryteriami stypendialnymi. Zdaniem Przewodniczącego Komisji było to spowodowane brakiem wystarczających dowodów potwierdzających te osiągnięcia. ZO sugeruje, aby w takich przypadkach Komisja wzywała wnioskodawców do dostarczenia stosownych dokumentów w terminie 7 dni, zgodnie z art. 64 §2 Kodeksu postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 267 z późn. zm.). Dodatkowo ZO sugeruje ewaluację kryteriów stypendialnych włączając w ten proces członków właściwego organu samorządu doktorantów. W trakcie spotkania z ZO doktoranci również zwrócili uwagę na potrzebę utworzenia przez Uczelnię żłobka w Sosnowcu oraz zaproponowali zróżnicowanie stawek za miejsce w domu akademickim dla osób będących doktorantami lub pracownikami Uczelni od stawek dla osób niezwiązanych z Uczelnią.

Ocena spełnienia kryterium 6.1.1: w pełni

Uzasadnienie oceny: System opieki naukowej, dydaktycznej i materialnej funkcjonuje w ocenianej jednostce prawidłowo. Oceniana jednostka zadbała aby system wsparcia uwzględniał również potrzeby

niepełnosprawnych studentów. Studenci nie mają jednak możliwości oceny tego wsparcia np. poprzez badanie ankietowe.

6.1.2

Studenci i doktoranci ocenianej jednostki mają możliwość przedstawiania swoich skarg i wniosków władzom Wydziału. Studenci potwierdzili, że otrzymują oni pisemne odpowiedzi na swoje wnioski w stosunkowo krótkim czasie, co ocenia się pozytywnie. Jeśli postulaty studentów są racjonalnie uzasadnione, zazwyczaj są uwzględniane. Oceniana jednostka nie organizuje natomiast otwartych spotkań ze studentami na temat problemów, które pojawiają się w toku studiów.

Studenci obecni na spotkaniu potwierdzili, że nigdy nie spotkali się z sytuacją konfliktową pomiędzy studentem a nauczycielem akademickim lub władzami Wydziału. Podkreślić jednak należy, że oceniana jednostka wdrożyła formalne procedury niezbędne do przeprowadzania postępowań dyscyplinarnych wobec studentów i nauczycieli akademickich. Wydział nie opracował sformalizowanego systemu rozpatrywania skarg i sytuacji konfliktowych na studiach doktoranckich. Doktoranci w trakcie spotkania z ZO zwrócili uwagę, że nie mają doświadczeń z sytuacjami konfliktowymi, nie mieli też dotychczas potrzeby zgłaszania skarg, w związku z tym ciężko im było się wypowiadać na ten temat. Wiedzą, że w sytuacji konfliktowej mogą zwrócić się do kierownika katedry lub kierownika studiów doktoranckich. Na uwagę zasługuje fakt, że w Uczelni funkcjonuje Rzecznik praw studenta i doktoranta, do którego doktoranci dodatkowo mogą się zwracać z prośbą o pomoc.

Ocena kryterium 6.1.2. w pełni

Uzasadnienie oceny: Oceniana jednostka na bieżąco reaguje na zgłaszane przez studentów i doktorantów problemy i rozwiązuje sytuacje konfliktowe, pomimo braku wprowadzenia formalnych procedur.

Ocena spełnienia kryterium 6.1 w pełni z uwzględnieniem kryteriów 6.1.1 i 6.1.2.

Uzasadnienie oceny: System opieki naukowej, dydaktycznej i materialnej funkcjonuje w ocenianej jednostce prawidłowo. Oceniana jednostka zadbała aby system wsparcia uwzględniał również potrzeby niepełnosprawnych studentów. Studenci nie mają jednak możliwości oceny tego wsparcia np. poprzez badanie ankietowe. Oceniana jednostka na bieżąco reaguje na zgłaszane przez studentów i doktorantów problemy i rozwiązuje sytuacje konfliktowe, pomimo braku wprowadzenia formalnych procedur.

6.2 Jednostka wspiera działalność samorządu i innych organizacji zrzeszających studentów lub doktorantów oraz współpracuje z nimi, mając na uwadze realizację strategii; jednostka przeprowadza działania mające na celu aktywne włączenie studentów oraz doktorantów do prac organów kolegialnych jednostki, komisji statutowych i doraźnych, zwłaszcza tych, których celem jest zarządzanie procesem dydaktycznym, zapewnianie i doskonalenie jakości kształcenia oraz zapewnianie wsparcia naukowego, dydaktycznego i materialnego. *

Struktura samorządu studenckiego zorganizowana jest dwustopniowo na poziomie uczelnianym i wydziałowym. Struktura oraz podział kompetencji pomiędzy poszczególne organy samorządu określony jest w Regulaminie, który został zatwierdzony zgodnie z ustawą prawo o szkolnictwie wyższym przez Senat Uniwersytetu Śląskiego.

Od początku roku akademickiego 2014/15 wydziałowy samorząd studencki faktycznie nie funkcjonuje w ocenianej jednostce. Z zapewnień władz Wydziału wynika, że wybory do wydziałowego samorządu zostaną przeprowadzone po zakończeniu wizytacji. Wobec braku reprezentantów wydziałowego samorządu studenckiego, ocena ich współpracy z władzami Wydziału oraz ich aktywności wśród studentów, jak również środków wsparcia ocenianej jednostki dla samorządu studenckiego, nie była możliwa.

Zgodnie z zapewnieniem władz Wydziału, samorząd studencki otrzymywał co roku własny budżet na działalność regulaminową. Wydziałowy samorząd może również wnioskować o finansowanie projektów do uczelnianego samorządu studenckiego. Samorząd posiada własną, odpowiednio wyposażoną siedzibę oraz może korzystać z infrastruktury Wydziału.

Podkreślić należy, że w Radzie Wydziału zasiada 92 członków, w tym 14 przedstawicieli studentów i doktorantów. Wobec czego w Radzie Wydziału nie znajduje się odpowiednia liczba przedstawicieli studentów i doktorantów, przekraczająca, zgodnie z art. 67 ust. 4 ustawy prawo o szkolnictwie wyższym, 20% jej składu, co ocenia się negatywnie. Przedstawiciele samorządu są zapraszani na posiedzenia z odpowiednim wyprzedzeniem, **jednak od początku roku akademickiego 2014/15 nie uczestniczą** oni w posiedzeniach. Razem z zaproszeniem otrzymują oni również pełen komplet dokumentacji.

Poza Radą Wydziału, trzech przedstawicieli studentów zostało powołanych w skład Wydziałowego

Zespołu Zapewniania Jakości Kształcenia. Studenci zasiadają również w komisjach stypendialnych, gdzie stanowią większość ich składów.

Oceniana jednostka wspiera studencki ruch naukowy finansowo i organizacyjnie. W ocenianej jednostce działa dziesięć kół naukowych. Każde z nich posiada swojego opiekuna naukowego. Koła naukowe i zainteresowani studenci mają możliwość korzystania z infrastruktury dydaktycznej i naukowej również poza czasem zajęć. Przedstawiciele kół naukowych ocenili wsparcie finansowe jako adekwatne i dostosowane do potrzeb ich działalności, co należy ocenić pozytywnie. Jednostka zapoznaje się i archiwizuje roczne sprawozdania kół naukowych ze swojej działalności. Studenci zaangażowani w działalność kół naukowych organizują liczne projekty naukowe, prowadzą własne zaawansowane badania oraz wydają publikacje.

Wydziałowa Rada Samorządu Doktorantów ogranicza swoje prace w ostatnich latach głównie do organizacji konferencji *GeoSymposium* organizowanej wspólnie z Kołem Naukowym Doktorantów. W tym zakresie Jednostka udziela wsparcia finansowego i merytorycznego doktorantom. ZO pragnie jednak zwrócić uwagę, że głównym obowiązkiem organów samorządu doktorantów (zapisanym w art. 202 ust. 2 w zw. z art. 208 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym) jest reprezentowanie ogółu doktorantów, a w tym zakresie samorząd nie wykazuje aktywności. Członkowie WRSD, nie zostali włączeni w większość procesów decyzyjnych, dotyczących studiów doktoranckich. WRSD nie została włączona w prace nad programem studiów doktoranckich, zakładanymi efektami kształcenia, wydziałowymi kryteriami stypendialnymi i dokumentami strategicznymi. Program studiów doktoranckich został uchwalony przez Radę Wydziału niezgodnie z art. 68 ust. 1 pkt. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym tzn. z pominięciem wymogu zasięgnięcia opinii właściwego organu samorządu doktorantów (WRSD) przed podjęciem uchwały.

Przedstawiciele doktorantów nie zostali również włączeni w część gremiów stałych i roboczych Jednostki, jak np. zespołów odpowiedzialnych za opracowanie programu studiów doktoranckich. Doktoranci posiadają przedstawicieli jedynie w Radzie Wydziału (2 os.), zgodnie z art. 67 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, Wydziałowym Zespole ds. Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia (1 os.) oraz Komisji ds. oceny kandydatów do stypendiów doktoranckich i zwiększenia stypendiów z dotacji projakościowej (1 os.). Przedstawiciele doktorantów w Radzie Wydziału posiadają możliwość, zabierania głosu w trakcie posiedzeń, czego są świadomi, jednakże dotychczas z tej możliwości nie korzystali. Zastrzeżenie ZO budzi sposób wyboru przedstawiciela doktorantów do WZSZJK oraz ww. Komisji przez Kierownika studiów doktoranckich. Nie posiadają oni legitymizacji do reprezentowania ogółu doktorantów nadanej przez WRSD lub w drodze wyborów powszechnych, co jest niezgodne z art. 202 ust. 2 w zw. z art. 208 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Władze Jednostki oczekują, że WRSD sama wyjdzie z inicjatywą, jednakże doktoranci nie posiadając wiedzy na temat swoich uprawnień i kompetencji wynikających z przepisów prawa nie są w stanie tego zrobić. WRSD nie uzyskuje właściwego wsparcia, w szczególności merytorycznego ze strony Władz Wydziału. Jednostka nie podejmuje właściwych działań mających na celu aktywizację doktorantów. ZO zaleca, aby Władze Jednostki z własnej inicjatywy zwracały się do WRSD z prośbą o wyrażanie opinii w sprawach dotyczących doktorantów oraz z prośbą o delegowanie przedstawicieli doktorantów do gremiów Wydziału.

Doktoranci środowiskowych Interdyscyplinarnych Studiów Polarnych, w chwili wizytacji nie posiadali własnej reprezentacji. ZO zaleca wypracowanie w porozumieniu z Uczelnianą Radą Samorządu Doktorantów oraz WRSD stosownych rozwiązań mających na celu wyłonienie organu reprezentującego tą grupę doktorantów oraz włączenie jego członków i przedstawicieli w procesy decyzje dotyczące ISP.

Ocena spełnienia kryterium 6.2: znacząco

Uzasadnienie oceny: Od początku roku akademickiego 2014/15 wydziałowy samorząd studencki faktycznie nie funkcjonuje w ocenianej jednostce. Z zapewnień władz Wydziału wynika, że wybory do wydziałowego samorządu zostaną przeprowadzone po zakończeniu wizytacji. Wobec braku reprezentantów wydziałowego samorządu studenckiego, ocena ich współpracy z władzami Wydziału oraz ich aktywności wśród studentów, jak również środków wsparcia ocenianej jednostki dla samorządu studenckiego, nie była możliwa.

Wydział wspiera działania organów samorządu doktorantów jedynie w zakresie organizacji konferencji naukowych, nie współpracuje z nimi w zakresie realizacji strategii Jednostki oraz nie włącza ich w większość procesów decyzyjnych. Zastrzeżenia ZO budzi sposób powoływania przedstawicieli doktorantów oraz uchwalania programu studiów doktoranckich niezgodny z obecnie obowiązującymi

przepisami prawa.
7. Jakość kształcenia na studiach doktoranckich W PEŁNI
Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 7
Program studiów doktoranckich umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, za wyjątkiem jednego dotyczącego przedsiębiorczości. Jednostka zapewnia doktorantom możliwość prowadzenia badań naukowych oraz nawiązywania kontaktów naukowych, a także stosuje system punktacji ECTS na prowadzonych studiach doktoranckich zgodnie z obecnymi przepisami prawa. Wydział stosuje również na studiach doktoranckich wiarygodny i rzetelny system oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.
Zalecenia w odniesieniu do kryterium 7
<ul style="list-style-type: none"> - korekta programu studiów doktoranckich w taki sposób, aby umożliwił realizację <u>wszystkich</u> zakładanych efektów kształcenia, - nowelizacja aktu utworzenia studiów doktoranckich z zakresu nauk o Ziemi określająca dyscyplinę, w której prowadzone są te studia doktoranckie, - włączenie doktorantów w proces określania oraz ewaluacji ich nakładu pracy.
7.1 Jednostka opracowała program studiów doktoranckich zapewniający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia właściwych dla obszaru wiedzy, dziedziny nauki oraz dyscypliny naukowej, której dotyczą studia, umożliwiające uzyskanie stopnia naukowego doktora. *
<p>W wizytowanej jednostce funkcjonują dwa rodzaje studiów doktoranckich. Pierwsze (powołane zarządzeniem Rektora nr 31/1998) w zakresie dziedziny nauki o Ziemi (NoZ), drugie - Interdyscyplinarne Studia Polane (ISP) w dyscyplinach: geofizyka, geografia, geologia i oceanologia (zarządzenie Rektora nr 90/2014). ZO pragnie zwrócić uwagę, że studia doktoranckie zgodnie z art. 195 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym prowadzone są w dyscyplinie, a nie dziedzinie nauki. Dla obu rodzajów studiów doktoranckich zdefiniowano efekty kształcenia oraz przygotowano programy studiów. Zarówno dla studiów doktoranckich NoZ jak i ISP zdefiniowano te same efekty kształcenia obejmujące 10 efektów z zakresu wiedzy, 9 z zakresu umiejętności i 7 kompetencji społecznych. Efekty te zostały zdefiniowane na dosyć wysokim poziomie ogólności, co jest wynikiem szerokiego spektrum zainteresowań badawczych dyscyplin, do których odwołują się efekty kształcenia. Odpowiadają one zakresowi wiedzy, umiejętności i kompetencji, jakich należy oczekiwać od absolwentów studiów III stopnia Program Interdyscyplinarnych Studiów Polarnych jest zgodny z przepisami prawa oraz umożliwia realizację zakładanych efektów kształcenia. Pewne wątpliwości może budzić osiągnięcie efektu NZ3_W08 „Zna zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości oraz możliwości wykorzystania badań naukowych w praktyce w zakresie studiowanej dyscypliny nauk o Ziemi”, któremu nie został przypisany żaden sposób jego realizacji.</p> <p>Studia doktoranckie NoZ obejmują 9 modułów w tym moduł obejmujący praktyki zawodowe, seminarium doktoranckie. Uwzględniono również moduły dotyczące dydaktyki szkoły wyższej i podstaw organizacji pracy naukowej. Studia ISP obejmują 29 modułów, w tym moduł dydaktyczny, praktyki zawodowe i język angielski. Na szczególnie wysoką ocenę zasługuje ukierunkowanie programu studiów na usystematyzowanie i znaczne rozszerzenie wiedzy z zakresu geologii i geofizyki obszarów polarnych. Wiele modułów ma charakter warsztatów pozwalających wykształcić odpowiednie umiejętności i kompetencje. Studia realizowane są w formie zjazdów organizowanych cyklicznie w każdej z instytucji współprowadzących. Realizowany program kształcenia umożliwia zdobycie wiedzy i umiejętności pozwalających na uzyskanie stopnia doktora.</p> <p>Doktoranci wyrazili zadowolenie z realizowanego programu studiów. Zwrócili jednak uwagę na potrzebę wprowadzenia lektoratu z języka angielskiego uwzględniającego terminologię specjalistyczną. Wyrazili również potrzebę poszerzenia oferty zajęć w języku angielskim.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium 7.1: w pełni</p> <p>Uzasadnienie oceny: Wizytowana jednostka prowadzi studia doktoranckie w dziedzinie nauki, a nie dyscyplinie, co jest niezgodne z art. 195 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Programy studiów doktoranckich pozwalają na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, pewne wątpliwości budzi jedno z efektów dotyczących przedsiębiorczości.</p>
7.2 Jednostka zapewnia doktorantom prowadzenie badań naukowych, w tym także poza jednostką realizującą kształcenie, oraz umożliwia nawiązywanie krajowych i zagranicznych kontaktów naukowych.

Konsekwencją wysokiego poziomu badań naukowych prowadzonych na Wydziale są ponadprzeciętne warunki do prowadzenia badań naukowych przez doktorantów. Wydział dysponuje też nowoczesną aparaturą badawczą, z której korzystać mogą doktoranci. Ścisłe powiązanie kształcenia z możliwością prowadzenia badań zapewnia doktorantom najwyższą z możliwych jakość kształcenia i umożliwia zdobycie niespotykanych w innych przypadkach umiejętności i kompetencji. Wymiernym efektem prowadzonych przez doktorantów badań naukowych są publikacje naukowe, w tym w czasopiśmie z listy A (23 w latach 2012 – 2013), oraz pozyskiwane granty NCN. Mechanizmem motywującym doktorantów do pracy naukowej są wydziałowe konkursy naukowe dla młodych uczonych. Ponadto, w ramach KNOW realizowane są konkursy, kierowane również do doktorantów, a obejmujące dofinansowanie realizacji zadań projakościowych, w tym publikacji naukowych, organizacji konferencji oraz wyjazdów zagranicznych. Jednostka umożliwia doktorantom nawiązywanie krajowych i zagranicznych kontaktów naukowych w ramach realizowanych projektów badawczych w których czynny udział biorą doktoranci. Jednakże szczególnie możliwości mają tu doktoranci ISP – na każdy zjazd ISP zapraszany jest wykładowca z zagranicy, co otwiera nowe możliwości nawiązywania kontaktów naukowych. Ponadto w ramach CBP dofinansowywane są wyjazdy szkoleniowe, warsztatowe oraz staże badawcze dla doktorantów ISP w ośrodkach krajowych i międzynarodowych. Wydział włączył doktorantów w prowadzone badania naukowe w tym również zespołowe. Doktoranci zachęceni są do udziału w projektach grantowych oraz składania własnych projektów. Obecni na spotkaniu z zespołem PKA pozytywnie ocenili posiadane możliwości w zakresie realizacji badań naukowych, potwierdzili bardzo dobre warunki do prowadzenia badań naukowych.

Ocena spełnienia kryterium 7.2: wyróżniająca

Uzasadnienie oceny: Doktoranci mogą prowadzić badania naukowe na bardzo wysokim poziomie co jest konsekwencją zasobów kadrowych i bazy naukowo-dydaktycznej. Wyjątkowe możliwości prowadzenia badań naukowych we współpracy z renomowanymi ośrodkami zagranicznymi daje Centrum Badań Polarnych (KNOW) i prowadzone Interdyscyplinarne Studia Polarne.

7.3 Jednostka stosuje system ECTS, w którym liczba punktów odpowiada nakładowi pracy doktoranta, niezbędnemu do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.

Zarówno na studiach doktoranckich NoZ jak i ISP stosowany jest system punktów ECTS. Przy wyliczaniu punktów ECTS przypisanych poszczególnym przedmiotom przyjęto powszechnie stosowaną zasadę, że 1 pkt ECTS odpowiada nakładowi pracy 25–30 godzin, w tym godzin pracy własnej. Punkty przyznane za pracę własną stanowią z reguły mniej niż połowę ogólnej liczby punktów ECTS. W trakcie studiów NoZ doktorant uzyskuje w sumie 45 pkt. ECTS (w kolejnych latach: 14, 13, 11, 7). W trakcie studiów ISP doktorant uzyskuje w sumie 45 pkt. ECTS (w kolejnych latach: 18, 13, 11, 3). Liczby te odpowiadają powszechnie przyjętym regułom i są zgodne z obowiązującymi przepisami. Zastrzeżenie ZO budzi jednak brak zasięgnięcia opinii doktorantów podczas określania i ewaluacji ich średniego nakładu pracy.

Ocena spełnienia kryterium 7.3: w pełni

Uzasadnienie oceny: Jednostka stosuje na studiach doktoranckich system punktów ECTS zgodny z obowiązującymi przepisami. Liczba punktów przypisanych poszczególnym przedmiotom odpowiada nakładowi pracy doktoranta, niezbędnemu do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.

7.4 Jednostka stosuje na studiach doktoranckich wiarygodny, rzetelny i przejrzysty system oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. *

System weryfikacji efektów kształcenia na studiach doktoranckich prowadzonych na Wydziale nie odbiega od powszechnie stosowanych standardów. Zarówno na studiach doktoranckich NoZ jak i ISP stosowany jest tradycyjny system oceny w zakresie od 2 do 5 (w wyjątkowych przypadkach stosowana jest ocena 6 = celujący). Oprócz ocen formalnych wystawianych na podstawie przygotowywanych konspektów i prac semestralnych, sprawdzianów zaliczeniowych oraz postępów w realizacji rozprawy doktorskiej ważnym elementem weryfikacji efektów kształcenia jest przygotowywanie artykułów naukowych. Recenzowana publikacja naukowa jest obiektywnym potwierdzeniem osiągnięcia poziomu wiedzy i umiejętności oczekiwanego od absolwentów studiów doktoranckich. Na ocenianym Wydziale publikacje są elementem oceny uwzględnianym przy ocenie postępów w pracy naukowej i w znacznej mierze decydują o stypendiach naukowych. Podobnie w ocenie okresowej doktorantów uwzględniane są inne elementy działalności naukowej, takie jak uzyskanie i udział w projektach naukowych czy wystąpienia konferencyjne, świadczące o osiąganiu odpowiednich efektów kształcenia. Reguły uwzględniania publikacji i innych form aktywności naukowej w ocenie doktoranta są jasno określone.

<p>Końcową weryfikacją osiągnięcia efektów kształcenia jest oczywiście przygotowanie rozprawy doktorskiej. Ocena osiągnięcia efektów kształcenia dotyczących pracy naukowej weryfikowana jest na podstawie uzyskania zaliczenia zajęć objętych programem studiów doktoranckich oraz na podstawie sprawozdań rocznych doktorantów. Ocena praktyk zawodowych uwzględnia hospitację zajęć prowadzonych lub współprowadzonych przez doktorantów. Wszystkie te elementy systemu oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia są znane doktorantom. W trakcie spotkania z ZO doktoranci pozytywnie je ocenili.</p> <p><u>Ocena spełnienia kryterium 7.4: w pełni</u></p> <p><u>Uzasadnienie oceny:</u> Stosowany system oceny jest przejrzysty, wiarygodny i umożliwia weryfikację osiągania zakładanych efektów kształcenia.</p>
<p>8. Jakość kształcenia na studiach podyplomowych nie dotyczy</p>
<p>Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 8 nie dotyczy</p>
<p>Zalecenia w odniesieniu do kryterium 8 nie dotyczy</p>
<p>8.1 Jednostka umożliwia osiągnięcie przez słuchaczy zakładanych efektów kształcenia uwzględniających wymagania organizacji zawodowych i pracodawców oraz umożliwiających nabycie uprawnień do wykonywania zawodu lub nowych umiejętności niezbędnych na rynku pracy. *</p>
<p>nie dotyczy</p>
<p>8.2 Jednostka stosuje na studiach podyplomowych wiarygodny, rzetelny i przejrzysty system oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.</p>
<p>nie dotyczy</p>
<p>8.3 Wewnętrzni i zewnętrzni interesariusze uczestniczą w procesie określania efektów kształcenia oraz w weryfikacji i ocenie osiągniętych efektów kształcenia. *</p>
<p>nie dotyczy</p>
<p>8.4 Jednostka stosuje system ECTS, w którym liczba punktów odpowiada nakładowi pracy słuchacza studiów podyplomowych, необходимemu do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.</p>
<p>nie dotyczy</p>

<p>Odniesienie się do analizy SWOT przedstawionej przez jednostkę w raporcie samooceny, w kontekście wyników oceny przeprowadzonej przez zespół oceniający PKA</p>
<p>Wydział posiada silną pozycję w kraju, zarówno w odniesieniu do badań, jak również kształcenia. Ważną podkreślenia jest również współpraca międzynarodowa, prowadzona głównie w ramach Centrum Badań Polarnych.</p> <p>Formując swoją analizę SWOT wśród mocnych stron wymieniono 5 elementów, z których cztery nie budzą żadnych wątpliwości, natomiast jeden z nich „<i>Wdrożenie systemu zapewnienia jakości kształcenia przeciwdziałającego potencjalnym patologiom procesu dydaktycznego oraz zapewniającego stały wzrost jakości kształcenia</i>” – budzi wątpliwości, ponieważ nie został w pełni potwierdzony w czasie wizytacji. Słabe strony zostały zdefiniowane prawidłowo, są to problemy powszechnie dotykające większość polskich uczelni. Jednak „<i>Brak konkurencji między kandydatami na studia i weryfikacji poziomu ich przygotowania do podjęcia studiów wyższych</i>” jest raczej zagrożeniem zewnętrznym.</p> <p>Podobną sytuację można zaobserwować w odniesieniu do otoczenia zewnętrznego, tym razem wątpliwości budzi szansa dotycząca sytuacji demograficznej regionu - „<i>Ciągle jeszcze duże zaplecze demograficzne regionu</i>” – bardzo mała liczba studentów przypadająca na jednego</p>

nauczyciela raczej daje wiarę jednemu z podstawowych zagrożeń zdefiniowanych przez Wydział – „Niż demograficzny powodujący zmniejszenie liczby kandydatów na studia” dodatkowo wspartemu przez kolejne, które zostało umieszczone w słabych stronach wydziału. Pozostałe zagrożenia są typowe, dość często wskazywane przez polskie uczelnie. Poza tymi drobnymi wyjątkami można stwierdzić, że przedstawiona analiza dobrze oddaje sytuację ocenianego Wydziału.

Zalecenia

- formalizacja współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, - uzupełnienie strategii o mierniki jej realizacji,
- podjęcie działań zmierzające do doskonalenia niektórych narzędzi wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, system warto uzupełnić o narzędzia projektowania, zatwierdzania i okresowego przeglądu programów studiów doktoranckich oraz o formalne procedury angażowania przedstawicieli rynku pracy do określania i oceny efektów kształcenia
- wskazana jest modyfikacja i uproszczenie procedury monitorowania losów absolwentów w aspekcie przydatności jej dla doskonalenia jakości kształcenia na wydziałach,
- wypracowanie narzędzi badania opinii studentów i doktorantów o infrastrukturze dydaktycznej i naukowej oraz o dostępności informacji,
- udoskonalenia wymagają narzędzia monitorowania i doskonalenia wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia,
- poprawa jakości kształcenia w zakresie języków obcych, zwiększenie w programie studiów przedmiotów prowadzonych w językach obcych, wprowadzenie do programu studiów doktoranckich lektoratu z języka angielskiego.
- opracowanie systemu rozpatrywania skarg oraz rozwiązywania sytuacji konfliktowych oraz nadanie mu formalnego charakteru,
- włączenie przedstawicieli doktorantów w procesy decyzyjne dotyczące studiów doktoranckich, w tym również jakości kształcenia i strategii jednostki oraz prace gremiów stałych i roboczych zajmujących się tą tematyką,
- dokonanie ewaluacji programów studiów doktoranckich, zakładanych efektów kształcenia i wydziałowych kryteriów stypendialnych włączając w ten proces WRSD,
- zaangażowane Władz Wydziału w motywację studentów do pracy w wydziałowym samorządzie studenckim,
- nowelizacja aktu utworzenia studiów doktoranckich z zakresu nauk o Ziemi określająca dyscyplinę, w której prowadzone są te studia doktoranckie.

Dobre praktyki

- powołanie w Uczelni Rzecznika praw studenta i doktoranta,
- skutecznie działający nieformalny system rozwiązania sytuacji konfliktowych.

* - stopień spełnienia oznaczonego gwiazdką kryterium III i II stopnia warunkuje ocenę kryterium nadrzędnego tj. odpowiednio II i I stopnia

Przewodniczący Zespołu Oceniającego

prof. dr hab. Krzysztof Pulikowski